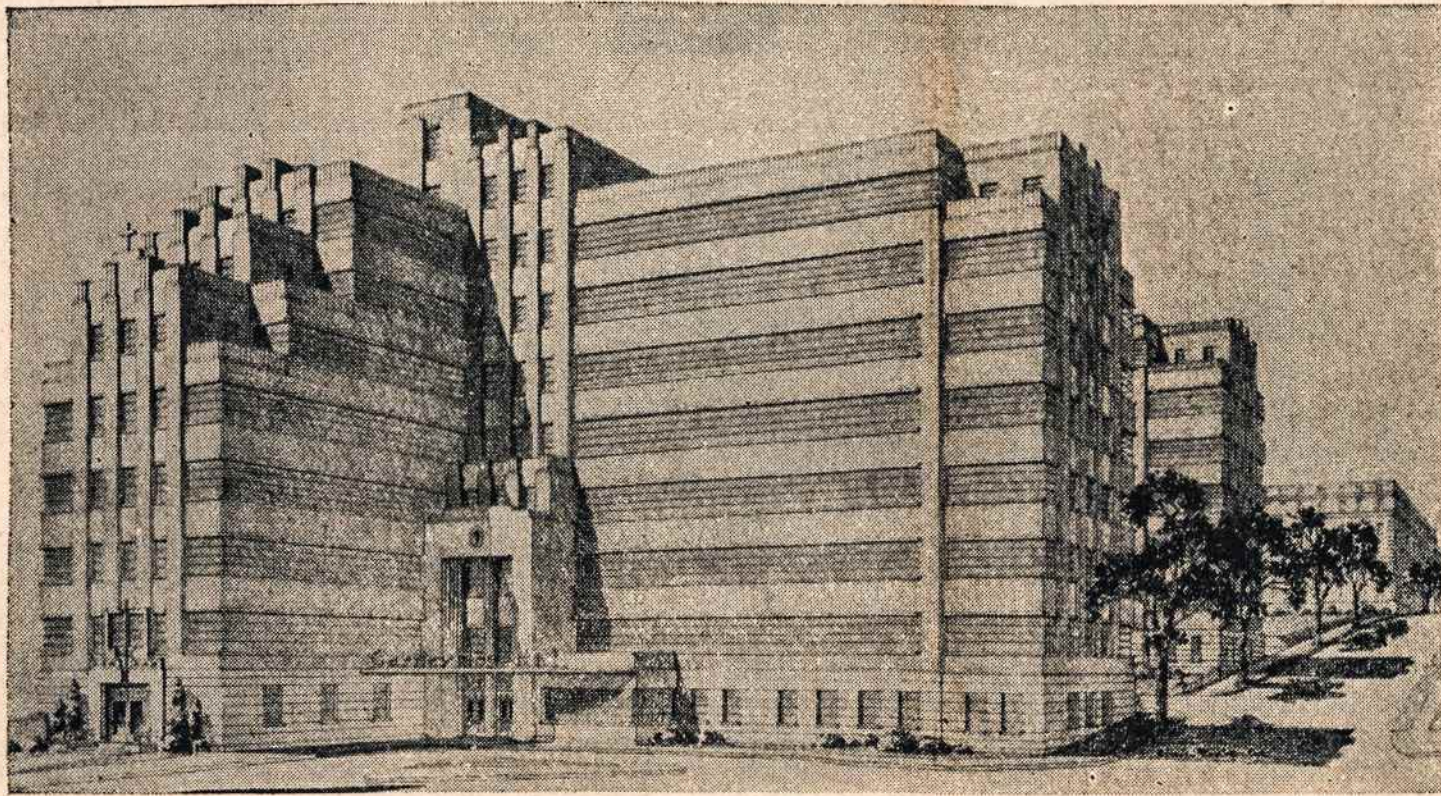

Statys Naują Carney Ligoninės Namą So. Bostone

Šis naujas Carney Ligoninės namas, kaip parodo arkitekto braižinys, užims vietą dabartinio 84 metų senumo ligoninės namo So. Bostone.

Seselių Vienuolyno Rėmėjų Seimelis Praėjo Entuziastingai

Ruoš Lietuvių Labdarybės Dieną

Cambridge, Mass. — Sek. Kneizys. Rėmėjų skyrių madienį, balandžio 20 d., atstovai - atstovės sveikino.

Seimeliui vadovavo Vienuolyno Rėmėjų Centro pirmininkas kun. Pranas M. Juras.

Seimelį sveikino kun. Pr. M. Juras, kun. J. S. Švagžys, kun. Pr. J. Juškaitis, kun. J. Virmauskas, kun. J. Seseles - mokytojos su sa-Petrauskas, kun. Al. Abra-

IŠKILMINGOS PAMALDOS J. E. ARKIVYSKUPO VADOVYBĖJE

4 val. po pietų, Nekalto selės galėtų pastatyti ir į-Prasidėjimo lietuvių para-

Amerikos Atstovas Grįš į Vatikaną "Jei Bus Reikalas"

Washington — Myron C. Taylor, Prezidento Trumano atstovas Vatikanui, kuris atvyko iš Vatikano prieš Kalėdas, grįš į Vatikaną, "jei bus reikalas", taip pareiškė Prezidentas Trumanas.

Seserų Rėmėjų Dėmesiui

Š. m. gegužės 30 dieną Nekalto Prasidėjimo Vienuolyno, Putnam, Conn. įvyksta Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos Seimas.

Seimo tvarka:

- 1. 11:00 val. Šv. Mišios už Seimo dalyvių artimųsių mirusių ir Kongregacijos mirusių geradarių.
2. 12:30 val. Pietūs.
3. 2:00 val. Posėdis.
4. 4:30 val. Palaiminimas Švč. Sakramentu.

Visus Kongregacijos Rėmėjus, Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos narius ir visus norinčius paremti N. Pr. Švč. P. Marijos Seserų dirbamus darbus, jų įstaigas bei seses tremtines maloniai kviečiame dalyvauti šiame Seime.

N. Pr. Švč. P. Marijos Seserys ir Nekalto Pras. Seserų Gildos Centro Valdyba.

Rusija Remia Jugoslavijos Reikalavimą

Jung. Valstybės Priešinasi

Maskva, Rusija, bal. 21 vijos reikalavimus, bet jų — Rusijos užsienių minist-jokiu būdu negali priimti.

Tačiau po dviejų sesijų, kurios užėmė beveik 6 valandas, užsienių ministerrai negalėjo susitarti nei vienu svarbesniu klausimu.

Jung. Valstybių sekretorius Marshall pareiškė, kad Jung. Valstybių delegacija studijavo Jugoslavenktosios kolonos tinkle.

Čia skurdų išpūdį daro tokie amerikiečiai, kurie, kaip Wallace, Pepper ir Oxnam iš kailio neriasi advokataudami Sovietams.

Washington, D. C., bal. 21 — Senatorius Arthur H. Vandenberg iš Michigan reikalauja, kad Valstybės Departamentas sulaikytų siuntinius \$17,000,000 vertės Rusijai pagal lend-lease, kol Rusija neatsiskaitys \$11,000,000 sumos su mūsų valstybe.

Washington, D. C., bal. 21 — Jung. Tautų Saugumo Tarybos militario štabo komitetas apribojo būsiančios tarptautinės armijos rolę. Toji armija bus tik tokio didumo, kad galėtų suvaldyti mažas ir vidutinio didumo tautas.

BALF PIRMININKO TELEGRAMA PREZIDENTUI TRUMANUI

New York — Amerikos grįžti ypač neteisingas liekariuomenės Vokietijoje viršininkui generolui Clay išleisus atsišaukimą į tremtinius, kviečiant juos grįžti į gimtuosius kraštus, BALF pirm. kun. Dr. J. B. Koncius nusiuntė Prezidentui Trumanui telegramą.

BALF pirmininkas savo telegramoje išreiškė nusistebėjimo dėl generolo Clay atsišaukimo, kuriuo tremtiniams siūloma 60 dienų maisto atsarga, jei jie sutiktų grįžti į gimtinius kraštus.

PREZIDENTAS TRUMAN INSPIRAVĖS DE GAULLE GRĮŽTI Į POLITIKĄ

Paryžius, Prancūzija, — bal. 21 — Prancūzų komunistai teigia, kad Prezidento Trumano kalba, pasakyta Kongrese, inspiravo gen. Charles de Gaulle grįžti prancūzų politikon.

Vandenberg Reikalauja Atidėti Lend-Lease Rusijai

Washington, D. C., bal. 21 — Senatorius Arthur H. Vandenberg iš Michigan reikalauja, kad Valstybės Departamentas sulaikytų siuntinius \$17,000,000 vertės Rusijai pagal lend-lease, kol Rusija neatsiskaitys \$11,000,000 sumos su mūsų valstybe.

JUNGTINIŲ TAUTŲ ARMIJA TIK DĖL MAŽŲJŲ TAUTŲ

Lake Success, N. Y., bal. 21 — Jung. Tautų Saugumo Tarybos militario štabo komitetas apribojo būsiančios tarptautinės armijos rolę. Toji armija bus tik tokio didumo, kad galėtų suvaldyti mažas ir vidutinio didumo tautas.

IVAIRIOS ŽINIOS

Rusai Bijo Britų Susijungimo Prieš Rusiją

Maskva, bal. 21 — Pervietą sausio mėnesį Anglijos užsienio ministeris Bevin pasikeitė laiškais su Rusijos premjeru Stalinu, kad pratęsti originalę Anglijos - Rusijos sutartį, kuri buvo pasirašyta geg. 26, 1942 m. dvidešimčiai metų, 50 metų.

Rusijos valdžios laikraštis „Pravda“, rašydamas apie pratęsimą, sako, kad pratęsimas Britų - Sovietų sutarties turi uždrausti abiem pusėm dėtis į sąjungas tautų, kurios būtų nukreiptos prieš vieną kitą.

Cigaretė Galėjo Būti Priežastimi Texas Miesto Eksplozijos

Texas City, Texas, bal. 21 — Jung. Valstybių Pajūrio Sargybos Taryba veda tyrinėjimą tos baisios eksplozijos, kuri įvyko šiomis dienomis Texas mieste. Vienas liudininkas sakė, kad tą rytą jis matęs vieną darbininką rūkant ant prancūzų laivo Grandcamp.

Valstybės Visuomenės Saugumo Departamentas oficialiai praneša, kad iki šiol yra žinoma, kad eksplozijoje užmušta 377 žmonės. Raudonasis Kryžius paduoda, kad žuvo 580 žmonių. Dabar jau beveik visi sugrįžo į savo gyvenimo vietas, kurias rado sugriautas arba sudėgintas. Namų nuostoliai siekia 10 milijonų dolerių.

Sužeistųjų skaičius siekia apie 3,000.

Trumanas Pranašauja Perviršį 1947

Washington, D. C., bal. 21 — Prezidentas Trumanas pranašauja, kad federalė valdžia užbaigs šiuos metus birželio 30 d. su \$1,250,000,000 perviršiu.

Tai tikrai geros žinios, nes valdžios biudžete buvo apskaičiuota, kad valdžia turės \$2,300,000,000 deficitu su šiu metų pabaiga. Valdžia gauna daugiau pajamų, o tuo pačiu metu sumažina išlaidas. Tačiau Prezidentas Trumanas kol kas draudžia mažinti mokesnius gyventojams.

Mirė Danijos Karalius

Kopenhaga, Danija, bal. 21 — Karalius Christian X, kuris valdė Danijos piliečius per 35 metus, mirė nuo širdies ligos. Jis buvo 76 metų amžiaus.

Mirusio karaliaus sosto tuojau užėmė jo vyriausias sūnus, 48 metų amžiaus, princas Frederikas, kuris tapo Frederikas IX.

Du Užmušė, 87 Sužeidė Traukinio Nelaimėje

Champaign, Ill., bal. 21 — Šeštadienį Illinois Central Geležinkelio Chicago į Miami traukinys nušoko nuo bėgių 4 mylios į šiaurę nuo šio miesto.

Toje nelaimėje užmušė du traukinio darbininkus ir 87 žmones sužeidė.

Sužeidė Kuniga Dalinant Komunija

New Orleans, bal. 21 — Vakar rytą kun. James W. Courney, S. J. Nekalto Prasidėjimo par. bažnyčioje atnašavo šv. mišias. Dalinant šv. Komuniją, pikntadarys, peršokęs per groteles, peiliu pavojingai sužeidė kun. James W. Courney.

Bažnyčioje kilo panika. Vyrai puolėsi kun. Courtney gelbėti. Pikntadarys suėmė ir laikė kol atvyko policija. Policija suėmė užpuolika ir iš pas jį rastų raštų sužinojo, kad tai yra Don L. Laurentz iš Houston, Texas, buvęs marinas, 27 m. amžiaus. Jis atsisakė atsakyti į policijos klausimus.

Liudininkai sako, kad kun. Courtney pats nei nebandęs gintis, o tik palenkė galvą ir kieliką laikė prispaudęs prie savo krūtinės. Policija sakė, kad kun. Courtney prašant, jis nuvežtas į Mercy lignonę.

Prelatas Tiso Neteko Gyvybės Už Savo Kraštą

Praga, Čekoslovakija, bal. 21 — Čekoslovakijos teismas nuteisė Slovakijos vadą, Prelatą Juozą Tiso neva už tai, kad jis karo metu norėjęs atskirti savo kraštą nuo Čekijos ir talkininkavęs su naciais, mirties bausmė - pakorimu.

Čekoslovakijos ministrų kabinetas nutarė, kad bausmė turi būti išpildyta. Prelatas Tiso prieš mirtį prašė, kad jis būtų palaidotas toje parapijoje, kur jis darbavosi.

Gubernatorius Gina Valstybės Streikų Draudimą

Albany, N. Y., bal. 21 — Gub. Thomas E. Dewey, kalbėdamas per radio apie Condon - Wadlin įstatymą, draudžiantį valdžios - visuomenės darbininkams streikuoti, pareiškė, kad toks įstatymas yra būtinas visuomenės saugumui.

Jis net nepaisęs politinio keršto, kuris jam yra daromas dėl to įstatymo pravedimo ir pasirašymo. Valdžios pareigūnų streikai ir grąšiniai New Yorke, Buffalo, Rochester ir Syracuse iššaukė tokį įstatymą praveisti.

Gub. Dewey pramato, kad šis įstatymas pažaboja ir komunistus, kurie tik ir nori, kad streikais būtų suparaližuota valdžia.

Unija Reikalauja Valdžios Spaudimo

Washington, D. C., bal. 21 — Telephonų darbininkų unija reikalauja, kad valdžia padarytų spaudimą ir išreikalautų, kad American Telephone ir Telegraph kompanija duotų algų pakėlimo pasiūlymą.

Unijos prezidentas Joseph A. Beirne pareiškė, kad kitos kompanijos jau antrą kartą pakėlė algas savo darbininkams, o iš telephonų kompanijos negalima gauti jokio pasiūlymo.

Graikijos Komunistai Skilo Dėl Makedonijos

Athens, Graikija, bal. 21 — Iš komunistinių šaltinių gauta žinių, kad komunistų partijoje įvyko skilimas. Sakoma, kad skilimas įvyko dėl Makedonijos.

Tautiniai komunistai atsisakė svarstyti "Didesnės Pietų Slavijos" planą, pagal kurį dalis Graikijos Makedonijos būtų priskirta prie Jugoslavijos ir Bulgarijos.

Tautinės komunistų grupės vadu yra "Gen. Markos" Vafthiades, o komunistų partijos vadu yra Nikolas Zachariades. Pastarasis šiomis dienomis buvo nuvykęs į Maskvą, ir grįždamas buvo sustojęs pasitarimui Jugoslavijoje ir Bulgarijoje. Jis turėjęs konferenciją su Georgi Dimitrov, kuris yra žinomas kaip Maskvos atstovas Balkanams.

Paskelbtas New Yorko Arkidiecezijos Labdarybės Vajus

New York, bal. 21 — Vakar J. E. Kardinalas Spellman atnašavo pontifikales šv. mišias Šv. Patriko katedroje ir taigpi paskelbė New Yorko Arkidiecezijos Katalikų Labdarybės fondo vajų.

Užsimota surinkti du milijonus dolerių 1947 m. Vajus prasidėjęs visose parapijose. Pervieais metais išleista labdarybei \$2,593,922, o buvo surinkta — \$1,920,005.

Navajo Indėnams Aukštesnė Mokykla

Arizona — Švč. Sakramento seselės pradės statyti aukštesnę mokyklą Navajo indėnams. Vieno seselės ilgą laiką darbuojasi indėnų tarpe. Nors ne visiems vaikams yra proga lankyti net pradinės mokyklos, tačiau, daug jaunuolių nori pasiekti aukštesnius mokslus.

Šv. Mykolo misijoje ir rezervacijoje yra virš 15,000 indėnų katalikų. Nuo pirmos katalikų mokyklos įsteigimo 1902 metais, 3,000 vaikučių buvo pakrikčtyti.

Susitarė Dėl Algų Plieno Industrijoj

Pittsburgh, Pa., bal. 21 — United Steel korporacija ir Plieno Darbininkų unija — CIO susitarė dėl pakėlimo algų darbininkams.

Plieno produkcijos darbininkai gaus daugiau negu 15 centų į valandą.

Jungtinėse Valstybėse Tik 25 Negrai Kunigai

Brooklyn — Nors negrai sudaro 10 nuošimtį gyventojų J. V., jie yra varžomi iš visų pusių ir jų teisės nevisur pripažintos, taip išsireiškė negras kun. Chachere, negrų katalikų laikrašcio redaktorius. Negrams aplinkybės taip sunkios, kad mažas jų

Naujas Graikijos karalius — Mirus Graikijos karaliui Jurgiui, jo vietą užėmė jo jaunesnis brolis Pofilas (dešinėje). Šale jo stovi jo žmona.

“TODĖL NESIBIJOME, KAD IR ŽEMĖ DREBĖTŲ...”

Bado Streikas. - Meldėsi Prašydami Dievo Pagalbos

Kova dėl Baltijos laisvės tęsiasi. Didžiųjų galybių dėsimas, pabaltiečių kancios, ši klausimą vis labiau aštrina. Kovo 10 d. visi pabaltiečiai Europoje paskelbė bado streiką. Jų tikslas aiškus ir visiems, be išimties, suprantamas. Pabaltiečiai tremtiniai, pabėgėliai atsisakė nuo paskutinio duonos trupinio. Jie badavo reikalaujami atstatyti jų valstybių nepriklausomybę, jų teises.

Jau iš ryto Vokietijoje pabaltiečių stovyklose buvo iškeltos perrištos, iki pusiau stiebo nuleistos Baltijos tautų valstybės vėliavos. Iš ryto pabaltiečiai rinkosi į bažnyčias, maldos namus, prašyti Dievo pagalbos jų laisvės kovose ir meldėsi už žuvusius. Liūdnei gaudė vargonai, skambėjo giesmės ir raudos. Pamaldų pabaigoje suskambėjo psalmė "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė..." Visų veiduose matėsi susikaupimas. Iš akių spindėjo drąsa ir pasiryžimas.

Giesmė, vargonams pritariant, galingai skambėjo: "Todėl nesibijome, kad ir žemė drebėtų ir kalnai virstų į jūrų gilumas..." Vienas - kitas svetimtautis, kuris buvo atėjęs stebėti pabaltiečių streiko, buvo sugraudintas iki ašarų.

Tą dieną visi pabaltiečiai nėjo į darbus. Nedomonstruodami prieš UNRRA ar kariuomenę, bet protestuodami dėl jų tėvynių pavergimo ir žmogaus teisių išniekinimo.

DEMONSTRACIJOS — MITINGAS — REZOLIUCIJOS

Po pietų daugelyje stovyklų įvyko demonstracijos. Jos ypatingą išpūdį sudarė ten, kur buvo did-

desnės grupės pabaltiečių. Didžiulėje Hanau stovykloje 6000 pabaltiečių su perrištomis vėliavomis ir plakatais išėjo į gatvę. Gatvė, kuri perkerta pabaltiečių rajoną, buvo užtvankta minios veik už valandą. Mitingas vyko po atviro dangumi, nes tokios didelės salės, kur galėtų tilpti 6000 žmonių, pabaltiečių stovyklose nėra. Kalbėjo estų, latvių ir lietuvių bendruomenių ir organizacijų atstovai. Jie visi kalbėjo apie savo pavergtų tėvynių skriaudas, vergiją ir žudynes. Minia susikaupusi klausė kalbėtojų žodžių. Reikalavimai atstatyti nepriklausomybę, atstatyti žmogaus teises, įgyvendinti Atlanto Chartos principus buvo palydimi triukšmingomis ovacijomis. Ta proga Hanau buvo priimta 6000 masinio mitingo tokio turinio rezolucija:

"Ryšium su Maskvos taikos konferencijos atidarymu 1947 m. kovo 10 d., mes, pabaltiečiai, iš viso 5600 asmenų, laikom savo šventa pareiga prieš mūsų tautas ir tėvynę pasakyti atvirai visam pasauliui, ką mes jaučiame ir matome būtina daryti mūsų tėvynės naudai. Nes tik tie pabaltiečiai, kurie gyvena JAV ir kitų Vakarų demokratijų globoje, gali atvirai pareikšti savo mintis ir įsitikinimus, ir tik iš čia gali išsistoti už mūsų tautiečių daugumą, kuriems dabartinėse politinėse sąlygose tėvynėje šių elementariausių demokratinių teisių — laisvai pareikšti savo mintis ir pageidavimus — nėra.

Mes drįstame kreiptis į visas demokratinio ir krikščioniškojo pasaulio didžiąsias valstybes ir jų atstovus, visus laisvus ir vadovaujancius žmones pasaulyje su sekančiu prašymu: 1) Darykite visa, kad mūsų Baltijos valstybėse būtų atnaujintos jų anks-tyvesnės suvereninės teisės, kad visos pabaltiečių tautos gautų tas teises, kurios deklaruotos Atlan-

to Chartoje, Roosevelto 4-tesėze dėl laisvės, Trumano 1945 m. deklaracijoje ir JTO statute, po kurių realizavimo mes galėtume grįžti mūsų tėvynėn ir įsijungti į ramų, produktinę darbą.

2) Aptariant Baltijos valstybių klausimą tarptautinėse konferencijose mes prašome mūsų pretenzijų ir norų išreiškimui įsileisti mūsų valstybių teisėtus atstovus, bet ne tuos, kurie tikrumoje yra mūsų valstybėje pastatyti marionetinių vyriausybės agentai.

3) Rūpintis, kad visi Baltijos valstybių piliečiai, kurie deportuoti iš Baltijos kraštų vergijon ir tolimiausius TSRS rajonus ir į Sibira, būtų nedelsiant grąžinti atgal į savo tėvynes, skiriant jiems visas tikrai laisvo žmogaus teises; iš kitos pusės, kad visi tie užsieniečiai ir kolonistai, kurie išvietinti ir rąndasi Baltijos valstybėse po 1939 m. rugsėjo 1 d. būtų iš ten išvežti.

MITINGAS BAIGTAS HIMNAIS

Pastiprinimui šio mūsų prašymo, mes kreipiamės į Visuogalingiausiąjį ir skelbiam šiandien pasninką, atsisakydami nuo bet kokio valgio, kartu išreiškiam ir padėką amerikiečių ginkluotoms jėgoms ir jų vadovybei už jų globą ir rūpestį mūsų labui!"

RADIO SKELBĖ BADO STREIKĄ

Rezoliuciją perskaicius, pasigirdo ilgas ir nenustojantis plojimas. Minia buvo įaudrinta. Rezoliucijos buvo pasiūstos prez. Trumanui, užs. reik. min. gen. Marshall, min. Bevinui, Prancūzijos prezidentui, min. Bidault ir kitiems pasaulio galiūnams ir vadovaujantiems vyrams. Mitingas baigtas lietuvių, latvių ir estų himnais. Su vėliavomis buvo palydėti lietuviai, latviai, estai į savo gyvenamus kvartalus. Vakare neįvyko jokių pasilinksminimų, kinų ir visa stovykla buvo lyg apmirusi.

Ir kitose stovyklose buvo priimtos panašios rezoliucijos ir išsiuntinotos valstybių galvoms, užsienio reikalų ministeriams ir didiesiems politikams. Dar streiko išvakarėse, streiko dieną ir po jos, daug radio stočių pranešė apie pabaltiečių streiką. Vatikano radio savo tarnyboje apie pabaltiečių streiką paskelbė anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis pirmoje vietoje. Net Šv. Sosto žinios buvo perduotos tik paskelbus žinią apie pabaltiečių bado streiką.

Žinia skelbia apie pabaltiečių kolektyvinį bado streiką, dėl jų tėvynių išprieivartavimo. Žinia buvo

suredaguota griežtu, atviru tonu, ir užsienyje sudarė išpūdį (kaip tikrumoje ir buvo), jog lietuviai būvo svarbiausi šios akcijos organizatoriai: "Lietuviai ir kiti pabaltiečiai — aiškino Vatikano radijas — Maskvos konferencijos proga pagyvino Amerikos ir kituose kraštuose savo politinę veiklą ir per įtakingus asmenis reikalavo grąžinti laisvę Lietuvai, Latvijai, Estijai".

APIE STREIKĄ RAŠĖ SPAUDOJE

Apie streiką rašė JAV armijos laikraštis: "Star and Stripes". Ten sakoma: 100,000 Pabaltijo DP JAV zonoje planuoja prisijungti prie plataus Europos bado streiko kovo mėn. 10 d. Protestuodami prieš bet kokį Maskvos konferencijos pripažinimą, kad sovietai aneksuotų Lietuvą, Latviją, Estiją.

Toliau sakoma, kad šis streikas nesąs nukreiptas nei prieš UNRRA, nei prieš armiją ir UNRRA nesims priemonių demonstracijoms užbėgti už akių, jei jos nevirš pučū ar kitokių ramybės drumstimų. Vokiečių spauda savo puslapiuose taip pat rašė apie streiką. Neatsilieka ir kita užsienio spauda: prancūzų, šveicarų, skandinavų.

PABALTIEČIAI SUSILAUKĖ SIMPATIJŲ

Tenka pabrėžti, kad maistas, kurio atsisakė pabaltiečiai, daugelyje vietų atiduota vokiečiams ar kitiems alkaniems. Ir šiaip daug atsakingų asmenų, kad ir neoficialiai reiškia savo simpatijas pabaltiečiams. Taip, pvz., Fuldoje, net žydu tautybės DP, UNRRA-oje tarnaujantis, atėjęs ir nerasdamas UNRRA-os valgykloje lietuvių, ir sužinojęs priežastis, ir pats atsisakė valgyti.

Visas šis streikas kilo spontaniškai, su dideliu entuziazmu, ir amerikiečių zonoje tik dviejose ar trijose stovyklose latviai sudarė išimtį ir jie žada badauti Maskvos konferencijos eigoje.

Sunku, aprašyti su koku dideliu susikaupimu lietuviai, latviai ir estai praleido streiko dieną. Jie visi ryžtingai kalbėjo, kad ir ateityje dar su didesniu ryžtumu kovos ir dirbs, kol jų nepriklausomybė ir jų teisės nebus atstatytos. Jie drąsiai savo rezoliucijose reiškė ir reikš pasauliui, kad nebus pasaulyje teisings taikos ir ramybės, kol ramios tautos bus pavergtos, kol švenčiausios žmogaus teisės bus paniekintos ir nekalti žmonės bus žudomi ir tremiami į Sibira!

A. Vilainis.

Vyrams Šventoji Valanda

Rengia ir Kviečia Sv. Vardo Draugijų Valdybos ir Dvasios Vadai SEKMADIENĮ, BIRŽELIO 1 D., 1947 Jėzaus Nukryžiuotojo Seselių Vienuolyno aikštėje Brockton, Mass. 3 valandą po pietų Kun. Dr. Antanas Bružas, pamokslininkas. Vyrai parodykite savo katalikybę ir lietuviybę!

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: ... DOMESTIC YEARLY ... FOREIGN YEARLY ...

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston Mass, Telephone SOUTH Boston 2680

Vokiečiai Bruzda

Vokietijoje pasireiškia gana žymus bruzdėjimas, kurs gali turėti politinių pasekmių. Tokie sąjūdžiai paprastai prasideda riaušėmis dėl maisto trūkumo.

Tos demonstracijos įvyko britų zonoje, kurie patys duonos pritrūkę, dabar turi maitinti savo buvusius priešus. Keistos karo "pergalės". Senovės romėnų laikais buvo sakoma: "vargas nugalėtiems".

Žinoma, tokie nugalėtojai kaip bolševikai panašias skrupulas nesivaržo. Pas juos viena mintis: jei jis priešas (o bolševikams visi ne bolševikai — priešai), tai jį naikink karo ir taikos metu.

"Tos bado riaušės" verčia Sąjungininkus susirūpinti. Ištempę ausis, jie klausosi, kas užnugary slepiasi.

"Jūs kaip ir nenorite tikėti vokiečių neapykanta amerikiečiams ir beprasidedančiu judėjimu. Ir iš tikrųjų sunku patikėti, kad ta Vokietija, kuri beveik visiškai sunaikinta, suskaldyta į zonas, jau pradeda galvą kelti.

PARTIZANAI

APYSAKA

Parašė

Jonas Kmitas

3.

Andriaus Dienynas

Tas germanų siekimas jau nuo kryžiuočių prasidėjo. Amžių bėgyje jis lyg buvo nutrūkęs, bet dabar Hitleris visu smarkumu jį vykdo.

Tačiau neilgai jis ištesėjo. Prasidėjo vystytis tokie tamsūs įvykiai, kad nebesinorėjo jų užrašinėti. Laikinoji Lietuvos valdžia veikia panaikinta, net ir mūsų Tėvynės vardas nubrauktas; ji užvardyta Ostland — Rytų

Lietuvių Tremtinių Laiškas Prez. Trumanui

Ryšium su prezidento Trumano pastangom pakęsti imigracijos įstatymą ta prasme, kad būtų daugiau įsileista į JAV tremtinių, Vyr. Komitetas kreipėsi į jį sekančio turinio raštu. (Panašaus turinio raštas buvo pasiūstas ir JAV Kongreso Pirminkui).

Jo Ekscelencijai JAV Prezidentui Truman

JAV lietuviams yra tapusi antroji Tėvynė. Lietuviai su žvmiuoju karžgiu Kosciūška yra prisidėję prie JAV laisvės kovų. Aktyviai dalyvavo I-jame ir II-jame pasauliniuose karuose, kuriuos taip sėkmingai laimėjo JAV. JAV gyvenantieji lietuviai yra žymiai prisidėję ir, bendrai, prie kultūros ir civilizacijos kelimo proceso.

Lietuvių tauta yra negausi: vos 4 milijonai žmonių. Iš jų 1 mil. gyvena JAV, kiti 3 mil. Europoje ir kituose kraštuose. Paskutinysis karas ypatingai daug lietuvių išnaikino ir išblaškė po platųjį pasaulį.

Pirmoji Sovietų Rusijos (bolševikų) Lietuvos okupacija 1940/41 m. išplėšė iš Lietuvos žemės 95,000 gyventojų. Juos arba vietoje sunaikino arba išgabeno į Sibirą, kur jie visi žūva; kiti kitur išsiblaškė.

Ziaurioji vokiečių okupacija 1941/44 m. išnaikino 566,000 gyventojų, o paskutinė Sovietų Rusijos (bolševikų) okupacija nuo

kluota, nors ne taip buvo sunaikinta, kaip dabar, tačiau labai trumpu laiku sugebėjo militariškai tiek sustiprėti, kad maža trūko jai supliekti buvusius nugalėtojus. Ir dabar vokiečiai puikiai mato sąjungininkų nesutarimus, tuo naudojasi ir galvas kelia.

Tuo būdu, ant ūkanoto politinio akiračio reiškiasi naujas pavojus. Jis dar nėra užtektinai rimtas, bet jau verčia politikos vadus Vokietijos klausimą šiaip ar kitaip neatidėliojant išspręsti.

Kraštas. Vyriausias visos Pabaltės valdovas H. Lohse įsikūrė Rygoje ir elgėsi visai kaip senovėj Didysis Kryžuočių Mistras. Jis užsimojo sunaikinti aiščius, t. y. lietuvių, latvių ir estų likučius, skaitydama juos vergais, o vokiečius ponais; smurtu ir krauju stengėsi palenkti lietuvių tautą besąlyginiam susiliejimui su Vokietija; nežmoniškai plėšė lietuvių turtą; pačius gyventojus — vyrus, moteris ir vaikus — priverstinai gabenò Vokietijon sunkiems darbams, o Lietuvon kraustė vokiečius ūkininkauti.

Nuginklavo visus partizanus, kai kuriuos įterpė į vokiečių kariuomenę, kai kuriuos nugabeno į pasibaistėtiną koncentracijos stovyklą Dachau. Žodžiu, naciai ir nepriklausomybę panaikino ir kruvinai spaudė lietuvių tautą. Visos viltys nuslinko į juodą, klaiškį naktį. Ir Andriaus Stuoobrio dienynas, vos pradėtas, nutrūko.

Dabar lyg norėtųsi jį atgaivinti, bet kokios tam sąlygos? Kiek pagalvojęs, turėję pripažinti, kad dar blogesnės, negu prie vokiečių. Vokiečiai jau išvaryti, bet bolševikai vėl sugrįžo. Atsinaujino 1940-41 metų baiseinybės. Tur būt bus blogiau, kaip pirmuoju bolševikų antplūdžiu, nes "išlaisvintojai" keršys už aną sukilimą. Jie to nepamiršo, kaip nepamiršo dalyvavę jame lietuviai. Būdeliai grįžta, reikia gelbėtis, kur ir kaip kas gali. Ir pasileido bėgti šimtai tūkstančių tautiečių, kad tik nepakliūtų į "išlaisvintojų" nagus.

Andrius nenorėjo bėgti — dėl savo žmonos Eugenijos. Mat, Eugenija dirbo vokiečių valdžios biūre kaipio vertėja. Ji buvo aukštai vertinama, nes žinojo penkių kalbas: lietuvių, lenkų, rusų, vokiečių ir prancūzų. Buvo pasidavus kaipio našlė Gintalienė, bevaikė. Andrius savo pavardės nekeitė — vis tiek su-

1944 m. be jokio pasigailėjimo ir toliau naikina lietuvių tautą. Paskutiniųjų nuostolių mes nepajėgiame apskaičiuoti. Tačiau ateinančios iš krašto žinios rodo, kad mažiausiai kas mėnuo žūsta vietoje arba išvežami 2,000 - 5,000 žmonių. Žiauriųjų mūsų kaimynų — Rusijos bolševikų ir Vokietijos nacių — 1939 m. rugpiučio 21 d. susitarimu, buvo užpulita ir Lenkija ir pasidalyta Lietuva. Tad mes esame ne kas kita, kaip aukos dviejų diktatūrų.

Praėjęs karas į Vokietiją ir Austriją atbloškė 70,000 lietuvių. Mes esame D. P., alijantų ir UNRRA globojami. Mes norėtume greičiau taoti savarankiais žmonėmis ir pragyventi iš savo rankų ar proto darbo. Norime vėl būti ūkininkais, darbininkais, amatininkais arba intelektualinio darbo darbuotojais. Kas dieną laukiame valandos, kada galėtume aplėsti stovyklas. Mes šimtus kartų savo globėjams esame pareiškę, kad, ligi mūsų Tėvynės bus diktatūrinės bolševikų Rusijos okupuota, mes į ją grįžti negalime ir negrįšime, nes ten mūsų laukia staigus sunaikinimas arba išgabenimas į Sovietų Rusijos gilumą, baisiausias vergų stovyklas. Vokietijoje pasilikti mes nenorime ir negalime. Nors ir esame nacių sukeltos karo aukos, bet buvome ir tebesame jų neapkenčiami, ir čia mums vietos nebėra.

Mūsų visa viltis yra Demokratinės JAV.

Ten jau lengvintos ir kitos įvažiavimo sąlygos ir formalumai, nes tremtiniai neturi su savimi pakankamai dokumentų; 2. kad pirmoje eilėje nedelsiant galėtų išvykti tie lietuviai, kurie jau turi iš savo artimųjų gavę affidavitus ir už juos jau sudaromos kelionės išlaidos; 3. kad tremtinių įkurdinimas USA gautų materialinę paramą.

Užtikriname Tamstą, Ponę Prezidentą, kad lietuviai tremtiniai, kaip darbuotojai tautos dalis, nevykusi į JAV, niekam nesudarys jokios socialinės naštos. Priešingai, palengvinsime JAV biudžetą, iš kurio mes čia esame šelpiam.

Su didžia pagarba, Lietuvos Tremtinių Bendruomenės Vyriausiasis Komitetas, visos Tremtinių Bendruomenės atstovų demokratiniu būdu išrinktas, tikėdamas, kad Tamsta, Ponę Prezidentą, mūsų lietuvių tremtinius, ne tik globosite, bet pagelbėsite ir pastoviam gyvenimui įsikurti, prašo:

1. kad pakeitus emigracijos įstatymą mums pailankia prasme, būtų pa-

Kristus su mokiniiais Emause. Pasilik su mumis, nes diena jau baigiasi ir naktis netoli...

lygintose ir kitos įvažiavimo sąlygos ir formalumai, nes tremtiniai neturi su savimi pakankamai dokumentų;

2. kad pirmoje eilėje nedelsiant galėtų išvykti tie lietuviai, kurie jau turi iš savo artimųjų gavę affidavitus ir už juos jau sudaromos kelionės išlaidos;

3. kad tremtinių įkurdinimas USA gautų materialinę paramą.

Užtikriname Tamstą, Ponę Prezidentą, kad lietuviai tremtiniai, kaip darbuotojai tautos dalis, nevykusi į JAV, niekam nesudarys jokios socialinės naštos. Priešingai, palengvinsime JAV biudžetą, iš kurio mes čia esame šelpiam.

Su didžia pagarba, Lietuvos Tremtinių Bendruomenės Vyriausiasis Komitetas: (seka 9 parašai).

Deja, aš neturiu laimės būti teologu, bet turiu laimės būti krikščioniu. Fr. Ozanam.

Ar Yra Partinis Mokslas?

Visiškai nepartinio mokslo nėra. Jauni žmonės įsivaizduoja mokslą lyg kokią neapbrėptą aukštumose viešpatuojančią karalaitę. Deja, tokio mokslo visai nėra. Yra tik mokslininkai, ne pasakų būtvbės, bet žmonės, kurie gyvena mūsų tarpe ir todėl priklauso tam tikros bendruomenės, kaip sakoma, jai prijaučia, kartu su ja siekia bendrą tikslą.

Todėl ne vistiek, kokią mokslo knygą skaitai. Viename Prancūzijos zoologijos institute yra toks parašas: "Mokslas neturi nei religijos, nei tėvynės." Visai teisingai. Bet taip pat yra teisinga ir ką Pasteur į tai atsakė: "Tačiau mokslininkai turi religiją ir tėvynę."

Knygos, kurios neigia (nepripažįsta) religiją, sukelia daug tikybinių abejojimų. Tačiau rimtas mokslas niekuomet negali padaryti žmogų netikintį. Kas mano, kad jo tikėjimas atšalo dėl mokslo, tas klysta. Ne dėl įgytų mokslo žinių žmogaus tikėjimas silpnėja, bet tik dėl to, kad tos jo mokslo žinios nėra užtenkamai pribrendusios.

Tiesa, tikėjimas mokslo daugelio dalykų, kurių mūsų protas suprasti negali, bet niekuomet tikėjimas nemokė ir nemokys tokių dalykų, kurie prieštarautų mūsų protui. Tikėjimas su protu santykiauja taip, kaip mikroskopas (padidinamasis aparatas) su akimi-padidina mūsų akiratį be galo dideliu mastu. Kas neturi mikroskopo, tas nepažįsta mažųjų būtybių, nors visur jos knibždėte knibžda.

Žmogus, kuris netiki Dievą, neigia sielos ir amžinybės buvimą. Nors sielos ir amžinybės buvimas yra neginčijamas, tačiau jis apie tai nieko žinoti nenori. Savaime aišku, mes neturime tikėti visiškai akiai, be jokio pagrindo. Tėsinys 4-tame pusl.

seks. Bėgti nenorėjo, nes jam rūpėjo Eugenijos likimas. Jei jį paklius nelaimėn, Lietuvoje esant greičiau galima išgelbėti. Prie bolševikų dar tebedirba, nes perkalbėtoja ir jiems labai reikalinga. Kol kas jos nekludavo ir žmoniškai apseina, bet kaip ilgai?

Pats Andrius prie aktyvios partizanų veiklos dar neprisidėdavo. Jau ir amžius ne tam — per 50 metų persirito. Užtenka, kad jo abu sūnūs uoliai veikia partizanų eilėse; Andrius 22 metų ir Geniuas 19. Geniuas čia pat Pilėnuose, Andriukas arčiau Kauno. Abudu vadai — būrininkai. Koku būdu Geniuas susilaukė didvyrio garbės, kaipio garsaus partizanų vadas Genys, Andrius kaip ir nežino. Nė pats Geniuas gerai nesupranta.

Jis, tiesa, smarkus kovotojas, ne vieną nukautą bolševiką savo sąskaitoje turi, bet jokių pasakiškų žygdarbių nesijauchia nuveikęs. Jis pasižymėjo keliais netikėtais puolimais, kurie įvarė bolševikams daug prietaringos baimės, bet ir kiti partizanų vadai tų laukinių barbarų neglostė. Ir jų puolimai smarkūs ir netikėti, bet Geniuas vis dėlto iš kitų išsiskyrė. Vieną kartą jis ėjo per girią į kaimą — vienų vienas. Turėjo reikalą pas pažįstamą ūkininką. Staiga išgirdo piktus vyrškus balsus ir baisių, širdį perveriantį moterišką klyksmą. Tuojau suprato, kad enkavedistai plėšia žmones. Sparčiai pasileido bėgti to triukšmo link ir pro krūmus pamatė šešėtą bolševikų tempiant jāvų maišus ir maisto ryšulius į netoli stovintį sunkvežimį. Jis būtų jį nepuolęs — ką vienas benuveikis prieš šešis ginkluotus vyrus? — bet tas moteriškas klyksmas! Truks - laikys, reikia gint. Tik dar nebuvo matęs, kur ir ką. Staiga pastebėjo, kad vienas rusas smaugte smaugta šeiminin-

kę. Matomai, vyro nebuvo namie, o gal iš baimės į girią išdūmė. Taigi kacapas nekludomas kamavosi su moteriške, o jo draugai liepė jos nepaleisti, nes tuojau ateis ją pagelbon, kai tik maišus sukraus į vežimą.

Geniuo kraujas užvirė. Nebepaisydamas, kas toliau bus, jis šoko moteriškai ginti. Pribėgęs iš užpakalio, mauzerio buože kirto užpuolinkui į pakaušį. Šauti bijojo, kad nepataikytų moteriškai. Kacapas susmuko, nė sudejuoti nesuspėjęs. Jo draugai šoko puliti, bet jis, skardžiai riktelėjęs: "pulkit, vyrai, juos iš užpakalio!" — pradėjo šaudyti. Dar vienas bolševikas krito, o kiti, paleidę keletą šūvių, smuko į mišką, palikę sunkvežimį, maistą ir nukautus savo draugus. Geniuo riksmas ir šūviai iš tiesų sukvietė keletą partizanų, kurie nepertoliausia buvo miške pasislėpę. Bolševikai dėlto ir skubotai pasitraukė, kad pamatė juos atbėgant savo vadui į pagelbą.

Tas įvykis tur būt ir virto Geniuo garbės pagrindu, nes partizanai dar su pridėkiais jo drąsą į padanges iškėlė. O daugiausiai jį išgarsino išgelbėtoji moteriškė. Ji puolėsi bučiuoti jaunam partizanui rankas, bet jis ištrūko ir miške pasislėpė. Ji visiems pasakojo, kad jaunas jaunikaitis nuo gėdos ją išgelbėjo, ir tarsi šventas Jurgis pikta slibiną nukovė. Bolševikas iš tiesų buvo nukautas, matyt, Geniuas iš peties jam sudrožė. Kitas buvo tik sužeistas ir tai ne pavojingai, bet partizanai vis vien jo nelikvidavo. Sužeistųjų jie nežūdė. Geniuo tėvas buvo labai patenkintas sūnaus atsizymėjimu ir nemėgino atitaisyti pernelyg išpustos jo narsumo vertės. Tegu ta žinia plinta. Gal kiek atgrasys nuo jo ūkio čekistų puolimus. (Bus daugiau)

Mirtinas Smūgis
Bezdžionžmogiams

Anglų Mokslininko Ilgo Tyrinėjimo
Vaisiai

GYVENIMO BAILIAI

Yra žmonių, kurie nieko taip nebijo ir sykiu taip neapkenčia, kaip žodžius "Dievas" ir "siela", ar kaip seniar žmonės sakė "dūšią". Mat, su "Dievu" ir "siela" rišasi žmogaus amžinasis gyvenimas po mirties ir atsakomybė prieš Dievą, kuris už geras darbus atlygina, o už piktus darbus baudžia.

Žmogus, padaręs blogą darbą, visuomet nori išsi- teisinti, slepiasi. O kada- gi nuo Dievo ir sąžinės balso negalima pasislėpti, tai, žūt būt, reikia užsiri- ti akis, reikia išgalvoti, kad nei Dievo nei sielos nėra, taigi nėra nė atsa- komybės po mirties už darbus.

Bet kaip įrodyti, kad nėra Dievo? Negalima. Be to, vadinamuose "nemok- ytuose žmonėse" tikėji- mas, kaip įgimtas daly- kas, yra labai stiprus. Kaip jį sunaikinti? Ger- iausias ir trumpiausias kelias: įkalbėti žmogų, kad jis gyvulytis, tik aukš- tesnės rūšies. Kaip tą įro- dyti?

BEZDŽIONŽMOGIAI

Na, žmogus labai pana- šus į beždžionę, tai jis ki- lęs iš beždžionės. Bet jo- kiū būdu ne beždžionė iš žmogaus.

Sitokią dvasios iškrypė- lių nuomonę stopriai pără- męs anglų mokslininkas Darwinas 1858 metais. Tiesa, Darwinas tiesiogini- ai nenorėjo paneigti nei Dievą nei sielą. Jis net pa- žymėjo, kad yra Sutvėrė- jas. Jis tik norėjo įrodyti, kad žmogus evoliucijos keliu galėjo išsivystyti iš gyvulių.

Norintiems nusikratyti Dievo ir sielos to užteko. Jie tapo tikri beždžion- žmogiai. Nemaža tokių at- sirado ir Amerikos lietu- vių eilėse.

Daugumas žinoma rim- tai tuo tikėjo.

KUR RYŠYS?

Tvirtinimas be įrodymų yra labai silpnas. Tad dau- gumas mokslininkų ne taip lengvai priėmė Dar- wino ir beždžionžmonių mokslą.

Vieną buvo aišku, kad nei vyras nei moteris iš medžio neiškrito. Taip pat ir beždžionės. Turėjo būti

vieniems ar kitiems tėvas ir motina.

Jei žmogus kilo iš bež- džionės, tai kaip atrodė ta beždžionė, kuri atsitikti- nai pagimdė žmogų ir, priešingai, jei moteris pa- gimdė beždžionę, kaip ji atrodė? O jei žmogus išsi- vystė iš beždžionės pama- žu, tai kaip atrodo perei- namojo laiko gyvūnas?

Darvinas tik tvirtino, kad toks gyvūnas turėjo būti ir jis jį pavadino Aus- tralopithecus. Deja, nie- kam nepasisekė rasti jo- kių pėdsakų kur tie gyvū- nai gyveno ir kaip jie at- rodė.

NAUJAUSIAS MOKSLO
ZODIS

Šiomis dienomis iš Pietų Afrikos Anglijon sugrįžo Oxfordo anatomijos profesorius Le Gros Clark, kuris daug metų ieškojo to "žuvusio ryšio" tarp žmogaus ir beždžionės. Ir jis rado. Rado griaučius urve netoli Sterkfontein, apie 200 mylių nuo Johan- nesburgo, Pietų Afrikoje.

Minėtas mokslininkas tvirtina, kad tas radinys turi milžiniškos reikšmės apie žmogaus išsivystymą ir visiškai sugriauna Dar- wino, (o tuo pačiu ir visų beždžionžmonių) galvoti- mą apie žmogaus kilimą iš gyvulių.

Svarbiausia prof. Le Gros Clark išvada iš jo tyrinėjimų yra ši: Mes, žmonės, nesame kilę iš beždžionių ir, kita vertus, beždžionės nėra kilusios iš žmonių. Profesorius ra- dinys rodo, kad pirmykš- tis žmogaus organizmas buvo stambesnio masto, bet visais atžvilgiais toks pats, kaip dabartinio žmo- gaus kūnas. Palyginus beždžionės organizma, kad ir labiausiai artimos savo išvaizda žmogui, yra begalinis skirtumas fizio- loginiu atžvilgiu.

Ir prof. lyg su jumoru sako: "Tai yra didelė pa- guoda tiems, kurie nema- loniai jautėsi, lyg esą kilę iš beždžionių".

Profesorius nedaro toli- mesnių išvadų iš savo ra- dinio religiniu atžvilgiu, bet savaime dar kartą pa- sitvirtina amžinoji tiesa: žmogus yra sutvertas Die- vo su nemirštama siela, su pilnu atsakomingu už savo darbus po mirties.

A. J. Stanius.

IDOMUS LAIŠKAS IŠ
VOKIETIJOS

Mielas kaimyne!

Nuo praeito laiko, kada aš jums rašiau laiška, daug kas jau pasikeitė mano asmeniškai gyvenime. Praeitą rudinį iš Illertissen mūsų stovyklą perkėlė į Augsburg, kur yra didelė baltų stovykla ir kurioje gyve- na apie 1600 lietuvių tremtinių. Augsburgе tuojau pačiuo prie įvairių darbų, kol pagaliau pa- tekau dirbti į vieną vokiečių firmą prie aerodromo darbų. Tę darbo sąlygos buvo ypatin- gai buarios. Gyventi teko va- sariniam mediniam barake, pro- kurio stogą astronominius ty-

rinėjimus galima buvo daryti. Vienam nedideliame kambaryje teko gyventi 10 asmenų. Bara- kas buvo šaltas ir naktimis reikėjo vienam budėti ir nuolatos kūrėti skardinę krosnelę, nes kitaip negalima buvo miegoti. Maistą gaudavom paprastą, t. y. stovyklinį (2200 kol.). Rūka- lus teko išsikiovoti, bet daug vėliau. Drabužiai fr apavas sa- vo, kurio ir taip tremtinių gy- venime jausti didelė stoka. Dirbti reikėjo prie betonavimo mašinų. Per dieną nuo cemento dulkių pasidarydavom balti kaip melnūninkai. Namų parė-

Liepsnų žiedas — General Electric įstaigos, Erie, Pa., darbininkas išbando gaso žiedą, kuris vartojamas susildymui diesel-elektrikinių ir elek- trikinių ratų lokomotyvams pirm uždėjimo plieninių padangų.

Svečiuose Pas Vaišinguosius
Kalifornijos Lietuvius

Jė dažnai neturėdavom van- dens nei nusiprausti, nei kavai išsivirti, nes į barakus vanduo buvo atvestas vamzdžiais, einančiais virš žemės. Užėjus šal- čiams jie užšalo. Teko pakentē- ti dėka vokiečių, kurie sugebėjo mus įkinkyti į tą darbą. Jų bū- das ir jų norai dar nėra pasi- keitę, tik juos šiek tiek varžo okupacinė valdžia.

AMERIKIEČIŲ TARNYBOJ

Šių metų pradžioj man pavy- ko įstoti į vieną baltų sargybų kuopą. Praėjus apmokymą atsi- dūriau kartu su kuopa prie Nuernberg. Esu kuopininkas. Čia jaučiuosi labai gerai, nes gaunam gerą maistą, aprangą, gražias ir erdvias patalpas, na- ir atlyginimą, kurio pilnai pa- kanka tremtinio kasdienines iš- laidas padengti. Žinoma, ši pa- dėtis leidžia geresnėmis sąlygo- mis praleisti tremties gyvenim- ą, bet neduoda galimybių atle- ities klausimą išspręsti nei materialine, nei politine pras- me. Tačiau vis turime viltį, kad padėtis pasitaisys kaip vienu, taip ir kitų klausimų.

STOVYKLŲ SKURDAS VIS
BAISESNIS

Stovyklose gyvenimas yra skurdus. Maistas tiek supras- tėjęs, kad visi gyvena pusbū- džiai. Anksčiau dar gaudavo rūkalų, šokolado, muilo, bei drabužių. Dabar to negauna, arba jei ir gauna, tai labai ma- žus kiekius. Todėl stovyklos gyventojai nieko neturi, ant ko galėtų išsikeisti trūkstamo maisto, bei pasidaryti pinigų. Šeimos, kurios turi vaikų, kei- čia paskutinius drabužius į šaukštą riebalų ar duonos ke- palėlį, kad galėtų vaikučius so- čiau pavalgydinti.

Anksčiau dar pakenčiamesnės sąlygos buvo, bet dabar, turē- damas 3 dienas atostogų, aplankiau Augsburgio ir Kempte- no lietuvių stovyklas, kuriose patyriau auksčiau aprašytą pa- dėtį.

O TIE SIJOJIMAI...

Antras kankinantis dalykas tai skringinai (aš rašau, kaip tariu). Praeitą vasarą skrinin- gavom amerikiečių kariuomenē. Daug išbraukė iš D. P. Atrodē, kad jau bus baigta. Dabar pra- dėjo pati UNRRA. Ir ji tokias

Mano daugelio metų svajonē- buvo pamatyti tą gėlių, palmių ir saulutės šalį — gražiąją Kali- forniją. Vėliau ši mano svajonē virto tvirtu pasiryžimu, ypač- nuo tada, kai Los Angeles pradėjo kurtis jauniausoji lietuvių kolonija. Panaudojusi pirmąją progą, vasario mėnesio vidury atvažiavau čia, kur leidžiu savo atostogas lyg pasakų šalyj — lyg žaviam sapnē...

Važinėdama po lietuvių kolo- nijas užtikau daug malonių, vai- šingų šeimų, tačiau tokio vaišin-

anketas išgalvojo, kad jose esa- mi klausimai duoda pagrindo galvoti, jog tie klausimai dau- giiau gali rūpėti tik kitiems as- menims, o ne UNRRA, pav. y- ra klausimas, į kurį atsakant reikia nurodyti, kokią šeimą (pavardē, vardai) palikai Lie- tuvoj ir kur jie gyvena. Atrodo šis klausimas visai nereikalin- gas. Dėl šių priežasčių visi sto- vyklų gyventojai vieningai atsi- sakė vykti į skringino komisij- jas ir stovyklų delegacijos kreipėsi į okupacinės kariuomenės aukštusius pareigūnus išsiaiš- kinimo tikslu. Patirta, kad ka- riuomenē tokį skringiną pra- vėsti nebuvo davusi UNRRA sutikimo ir ji vykdanti savo i- niciatyva. UNRRAos gį parei- gūnai aiškino, kad jie tą daro parengdami tremtinius emigra- cijas...

Dabar skringinai yra sustoję, nes niekas į juos nevyko. Tuo tarpu daugelis šios organizaci- jos pirmos eilės pareigūnų atle- idžiami iš pareigų.

AGENTAI

Trečias neigiamas veiksnys, kuris neramumo kelia, tai bol- ševikų agentai, kurie skverbiasi į tremtinius globojančias įstai- gas, bei į stovyklas ir renka bolševikams reikalingas žinias. Tokių įvykių, kur agentai buvo pastebėti, buvo Memmingene ir Kemptene. (Amerikiečių zonoj. Red.).

Dabar tremtiniai labai pergy- vena Maskvos konferencijos ei- gą ir laukia, ar nebūs ir mūsų valstybės bei tautos klausimas iškeltas. Kovo m. 10 d. visose

gumo kaip pas Kalifornijos lie- tuvius dar niekur neužtikau! Iš pirmos dienos pakliuvęs žmogus tarpe šios kolonijos lietuvių pa- miršti esąs svečiu — jautiesi pil- nateisiu šios gražios šeimos na- riu... Gal gražioji gamta, skais- čiai šviečianti saulutė turi tiek daug įtakos šio krašto žmonių tarpusavio sugyvenime, o gal dėl to, kad visi šios kolonijos lie- tuviai dar jaučiasi naujakuriais — lygiomis teisėmis.

Nors lietuviai čia gyvena gana plačiai išsimėtę po Los Angeles apylinkę, kiekviena progą, mie- lai suvažiuoja į visokiausius še- imniškus susibūrimus. Teko man progą dalyvauti vietinio BALF skyriaus susirinkime, ku- ris įvyko p-nų Vilkų namuose. Susirinkimas buvo įdomus, entu- ziaistiško dvasioj, su tvirčiausiu pasiryžimu, visokiausiomis galimybėmis gelbėti, sėlpti pla- čiam pasauliui išblaškytuosius lietuvius. Tuoj po susirinkimo, namų šeimininkė p-nia Vilkienė pavaišino susirinkusius gar- džiaisiais užkandžiais. Ir kas la- biausia mane nustebino, kad pa- našias vaises Los Angeles lietu- viai turi beveik kiekvieną savei-

stovyklose buvo atlaikytos šv. mišios, prašant Aukščiausio, kad užtartų mus ir palengvintų sunkų mūsų kelią grįžtant į Nepriklausomą Lietuvą. Pro- testo ženklan prieš bolševikų smurtą užgrobiant mūsų valstybę ir naikinant mūsų tautą, visos stovyklos tą dieną badavo neimdami iš UNRRA sandelių maisto. Augsburgе badavo ir tremtinių ligininėje liginiai, kas daugeliui sukėlė didžiausio nusistebėjimo.

Tai va trumpai įspūdžių iš mūsų tremtiniško gyvenimo. Šį kartą gal ir pakaks kitą kartą parašysiu daugiau, arba plačiau kuriuo nors vienu klausimū.

Dabar labai prašyčiau, jei tai galima būtų, prisūsti amerikoniškai lietuviškos spaudos. Mū- sų kuopa turime skaityklą, bet maža laikraščių ir spaudos. Be to brolių amerikiečių spauda būtų labai įdomu gauti ir sekti. V. R.

Ar Yra Partinis
Mokslas?

Pradžia 3-čiame pusl.

Juo labiau būtum išsilavi- nęs įvairiose pasaulinių mokslų srityse, juo labiau Bažnyčia džiaugiasi. Mūsų kaip tūkstantinės patirties vaisius. Ir kaip tik svarbiausiais gyvenimo klausimais, religijoje, mes turime laikytis išbandytų principų. Jei kur Dievo al- toriai sugriūva, jų vietoj atsiranda despotiškų sta- bū sostai.

(Pagal Dr. T. Toth).

tę po įvairiausių susirinkimų. Gal čia ir yra toji paslaptis, kad Kalifornijos lietuviai taip broliš- kai tarpusavy sugyvena?!

Gavėnios laikotarpis ir Velykų šventės taip pat man paliko ma- lonaus įspūdžio. Pastebėjau, kad Kalifornijos lietuviai ne vien linksminis moka, bet ir labai rimtai dvasiškai nusiteikti. Per visą gavėnią ketvirtadienių ir penktadienių vakarais, nežiūrint atstumo, gana gražūs būrys lie- tuvių suvažiudavo į savąją baž- nytelę.

Velykų švenčių apeigos šv. Kazimiero bažnyčioj buvo gra- žios ir iškilmingos, pati bažny- čia meniškai išpuosta. Tuoj po Priskėlimo šv. mišių parapijos choras turėjo labai puikius pas- ryčius p-nios Markūnienės na- muose, kur buvo pasidalinta Ve- lykų margučiais ir linkėta cho- rui gražios ateities. Asmeniškai choristus sveikino švenčių pro- ga kun. J. Kučinskas, kun. J. Tamulis ir dabartinis choro ve- dėjas p. A. Šlapelis. Tikrai vėly- kiškus pietus surengė p-nai A- čiai savo namuose. Tarpe svečių matėsi daug nuoširdžių visuo- menės ir šios kolonijos vaikų: Prof. Pakštas, kun. J. Kučins- kas, kun. J. Tamulis, Dr. J. Naujokaitis, Dr. ir ponis Mika- lauskai, ponis Starkienė su sū- nu, ir daugelis kitų. Pietūs su- gražiomis kalbomis ir linkėji- mais praėjo labai šeimyniškoj melynotoj Pacifico bangose, pa- nuotaiškoj, po kurių įsilinksminę svečiai turėjo progos linksmai pasišokti.

Sekmadienį, balandžio 13 d. liet. parapijos jaunimas Vyčiai, jų Dvasios vado ir organizato- riaus kun. J. Tamulio sumany- mus, surengė didelį išvažiavimą, gražiomis kalbomis ir linkėji- mais praėjo labai šeimyniškoj melynotoj Pacifico bangose, pa- nuotaiškoj, po kurių įsilinksminę svečiai turėjo progos linksmai pasišokti.

Sekmadienį, balandžio 13 d. liet. parapijos jaunimas Vyčiai, jų Dvasios vado ir organizato- riaus kun. J. Tamulio sumany- mus, surengė didelį išvažiavimą, gražiomis kalbomis ir linkėji- mais praėjo labai šeimyniškoj melynotoj Pacifico bangose, pa- nuotaiškoj, po kurių įsilinksminę svečiai turėjo progos linksmai pasišokti.

Redakcija atsakė: — Geriamasis tamsta, pra- šom atsiųsti savo fotografiją, gal iš jos bus galima atspėti, kaip jums sekasi? — Gražiau turite biblioteką, daug pinigų kainavo. — Man tai nedaug, gal dau- giiau kainavo tiems, kurie man knygas skolino.

LINKSMAI

— Praeidama pro daržą kai- mynė klausia daržo šeiminių- kės:

— Kuma, kodėl nelaikai dar- že baidyklės, ar žvirbliai neleso kanapių?

— Tai žinai, kuma, kad nerē- kia, aš pati beveik visą dieną būnu darže, — atsakė šeiminių- kė.

— Kaip manai, Maryte, ar my- li mane Petras?

— Žinoma, kad myli.

— O iš ko tu sprendi?

— Mat aš pastebėjau, kad jis visais moteris myli, tai myli ir tave.

— Tai ką gi veiki atostogau- damas?

— Žinai nėra kas veikia, mu- ses gaudau.

— Na, ar daug pagausi?

— Ot ir šiandien pagavau pen- kias, dvi vyriškos lyties ir tris moteriškos.

O kaip gi atskiri vyriškus nuo moteriškų?

— Mat dvi sėdėjo ant degtinės bonkos, o trys ant veidrodžio.

— Gražiau turi biblioteką, daug pinigų kainavo.

— Man tai nedaug, gal dau- giiau kainavo tiems, kurie man knygas skolino.

Vienas laikraščio skaitytojas atsiuntė užklausimą redakci- jon:

— Gerbiamoji redakcija, pra- šau išaiškinti, kodėl, kai aš sta- vo sužieduotinę bučiuojau, tai ji vis užsimerkia?

Redakcija atsakė:

— Geriamasis tamsta, pra- šom atsiųsti savo fotografiją, gal iš jos bus galima atspėti.

mu, surengė didelį išvažiavimą, gražiomis kalbomis ir linkėji- mais praėjo labai šeimyniškoj melynotoj Pacifico bangose, pa- nuotaiškoj, po kurių įsilinksminę svečiai turėjo progos linksmai pasišokti.

PADEKITE Į STORAGE
Kailinius ir Paltus

Nelaikykite kailinių ar drabužinių paltų namuose. Įde- kite juos į STORAGE, kad kandys ir šiluma jų nesugadintų. Kaina maža — tik 2% nuo jūsų pačių įkainavimo. Minimumo kaina už kailinius \$3.00, už paltus — \$1.50.

MŪSU KAINOS YRA ŽE- MIAUSIOS N. ANGLIJOJE. DĖL STORAGE, PASAUKI- TE MUS: LIBERTY 8393 ir mes maloniai atvažiuosime į Jus kailinių ar paltu pa- imti.

As užtikrinu, kad jūsų kaili- niai ar paltas bus mano as- meniai prižiūrėtas. As atsar- giai ištirsiu jūsų kailinius ar paltą. Jei reikės, pataisysi- me, suglensuosime, atlagus pataisytime, užkabinime ir kitus dalykus apžiūrėsime, kad būtų gerai.

PERMODELIUOJAME IR PATAISOME DABAR UŽ ŽEMIAUSIĄ KAINĄ

ANTANAS MEIŽIS

JACKETS, CAPES, ŠALIKAI
Didžiausias jų pasirinkimas žema kaina

RELIABLE FUR CO. INC.,
FURRIERS NUO 1920 METŲ
5-tam aukšte.

59 Temple Place Boston, Mass.

Vilnijos Mergaitė Pasakoja Apie Pergyvenimus Sovietų Ištrėmime

— Ji buvo sugauta bandant pereiti sieną į Lietuvą. — Molodečno kalėjime. — Gyvenimas "nepilnamečių mergaičių pataisos kolonijoje" Starodube. — Darbas medvilnės dulķėse ir švino garuose. — Maskvos ir Leningrado padugnių jaunuolės rusų pataisos namuose. — Nužudytą Kremliaus komisaro dukūtė. — Dėžės Vologdos gatvėse numirėliams sumesti.

AREŠTAS
Neseniai iš spaudos išėjo labai svarbi knyga "The dark side of the moon" — (Tamsioji mėnulio pusė). Tai rinkinys atsiminimų apie Sibiro ištrėmimą, surašytas tų Lenkijos piliečių, kuriems pasisekė pasiekti laisvę. Ką jie išskentėjo, gali pavaizduoti Irenos atsiminimai (pusl. 154-172). Ji dar jauna, gimusi 1924 m. kovo 24 d. Vilniuje, turėjo brolių Algirdą, kurs gyveno ūkyje Ašmenos apskrityje.

Kai tik prasidėjo trėmimai visa jų šeima nusprendė slapta pereiti sieną iš Lenkijos į Lietuvą ir apsiusti Vilniuje, lietuvių valdomame. Ties siena juos suarėstavo sovietų sargyba, iškratė, naktį palaikė kalėjime, o paskiau pakrovė į traukinį ir išvežė į Rusijos gilumą.

PAKELIUI Į ISTREMMIMO VIETA
— Mano motina gavo širdies ataką — pasakoja toliau Irena — kai paprašiau sargybinio vandens, jis mane sukeitė... Mus pasodino į Molodečno kalėjimą. Mažoje kameroje miegojo aštuoniolika moterų. Visur jų buvo pilna, net ant grindų. Tas kalėjimo priekšas — lempa — degė dieną ir naktį... Mano didžiausiu troškimu buvo išsimiegoti nors vieną naktį tamsoje. Aš nosine užsirišdavau savo degančias akis, bet šviesa pereinavo net per ją...
Valgis Molodečno kalėjime buvo: ryto — pusantro svaro duonos su silpna arbata ar vandeniu be cukraus. Vidurdienį — pantis dvokiančios sriubos, išvirtos iš papuvusių vidurių, akijų, žiaunų, dantų ir visada pilna išvirtų musių. Tos pačios sriubos gaudavome ir vakare.

ORŠOS KALĖJIME
— Pagaliau man pranešė, kad mane nuteisė trims metams į "darbo pataisos koloniją nepilnamečiams, Starodube" (Irena tuokart turėjo 16 metų), už kėsinimąsi pereiti sieną. Motina nuteisė trims metams į darbo stovyklą... Mus išskyrė... Kai aš paskutinį kartą pažvelgiau, motinos veidas buvo baltas, kaip popieris... Ji lūpose norėjo dar parodyti paskutinę šypseną...

Pakeliui mane uždarė į Oršos kalėjimą. Aš buvau įspirasta į kamara, kur nebuvau vietos nė stovėti. Septyniadešimts moterų, dėl nepakeliamo karščio beveik be drabužių, dejavo ir šaukė kameroje. Aš praleidžiau naktį koridoriuje. Aplinkui girdėjosi moterų šauksmai. Į rytą pro mane pravedė kokią tai vyrą. Jo drabužiai buvo sudraskyti, veidas suraižytas su šviežio kraujo žymėmis... Akys buvo užtinusios, beveik visiškai uždarytos...

KRAUJU SPIAUDO, BET DIRBA
Vieną dieną, išvesta pasi-vaikščioti (į kalėjimo kiemą) sutikau viršininką ir paklausiau, kodėl mes nesame siunčiamos į Starodubą.

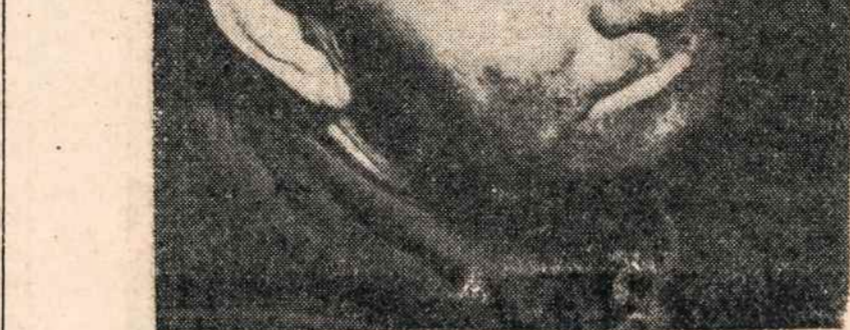
— Gerai, kad priminei. Buvau ir užmiršęs apie jus.

— Aukšta siena, su spygliuotomis vielomis ir imūrytu stiklu priminė mums, kad atvykome į Starodubo koloniją... Čia buvo 500 mergaičių tarp 13 ir 18 metų. Iš jų 26 buvo iš Lenkijos... Darbas buvo sunkus, ypač kad nebuvo praturtėsios prie tų mašinų... Medvilnės dulķėse lakstė po visą kambarį, lysdamos į akis ir plaučius. Krysia Ch., kuri teturėjo 16 metų, greit susirgo ir pradėjo spiaudyti kraujais. Mažoji Vladzia F., 14 metų amžiaus, dirbo prie sutirpdyto švino, kurs buvo naudojamas mašinų adatoms. Ji greit pagelto kaip "orendžis" ir didelės akys karštingai blizgėjo iš sulysusio jos veido. Ji dažnai kentėjo nuo prasiveržiančio kraujo. Vieną kartą aš, matydama, kaip ji išsekusi ir nebegali atsikelti, dirbau už ją. Švino garai ir dvokimas buvo toks kad vakare aš išėjau alpdoma.

UŽSIENIO KOMUNISTES RUSŲ LAGERY
Lenkų mergaitės buvo išmėtytos po miegamuosius kur buvo rusės. Tarp rusių tik nedaugelis buvo politinės kalinės: Belova Klava, pasmerkta dešimčiai metų už dalinimą prieškomunistinių atsiuokimų Rostove; Ana Voskajava, pasmerkta 8 metams už tai, kad jos senelis buvo dvairininkas... Buvo dar apie 50 mergaičių pabėgėlių iš Latvijos, Estijos, Besarabijos, Vengrijos (kai dar tie kraštai buvo nepriklausomi). Tos mergaitės, pilnos komunistinio užsidegimo, nugalėdamos daug kliūčių ir pereinamos daug Rusiją, bet čia buvo arėstytos ir nubaustos trejų metų, penkeriems ar aštuoneriems metams... Daugelis iš jų ilgėjęs namų ir verė, ypač nedarbo dienomis. Likusios buvo iš Leningrado ir Maskvos padugnių: prostitutės, žmogžudės, vagilės ir šiaip chuliganės... Dauguma jų sergančios baisiomis ligomis. Visos jos buvo tatuiruotos, ant jų rankų ir nugarų išrašyti nepadorūs žodžiai... Viena ant kairiojo peties turėjo ištatuiruota "Stalin", ant dešiniojo — "Lenin"... Parduotuvėje buvo galima gauti parfumerijos ir daugelis jų mėgo gerti odekoloną ir plaukų aliejų... Visos jos stengėsi išsisukti nuo darbo, stiklais perspirdavo, o viena net buvo prarijus stiklų.

GRUMTYNĖS SU MIRTIMI, LAISVĖ PASKELBUS
Laisvę jiems atnešė tik diena, kurioje buvo pasirašyta lenkų - rusų sutartis, kada Hitlerio pergalintis vakarykštis jo sėbrąs Stalinas, sutiko Lenkijos tremtinius išleisti. Ištrėmimo netekę jėgų jie ir laisvėn išleisti, krito kaip lapai. Štai, vienas iš jų pasakoja išpuščius, patirtus Vologdoje:

— Nebuvo jokių medicinios punktų, jokių vaistų, jokios pagalbos. Žmonės krito, kur stovėjo, pakirsti bado, jėgų išsekimo. Vienintelė atsargumo priemonė prieš epidemijas buvo didelės dėžės, pastatytos gatvėse kūnams sumesti. Jos buvo atremtos prieš sienas ir į kiekvieną jų galima buvo sumesti penkis lavonus. Kai dėžės būdavo pilnos, jos būdavo išvežamos arkliais kaž kur už miesto. Niekas nesukė sau galvos — kur tuos lavonus veža. Net giminės retai teklauzė, kur kūnus išvežė ar ką su jais padarė (p. 217).

Iš Harry Gutzler (kairėje) ir Bill Merkel (dešinėje) veidų matome kaip jie buvo nusiminę ir nuvarę, kai išlindo iš Centralia Anglies kompanijos kasyklos, kad negalėjo išgelbėti 112 vyrų, kurie buvo eksplozijos užversti. Kaip žinoma, dėl eksplozijos žuvo 111 angliakasių.

Iš Harry Gutzler (kairėje) ir Bill Merkel (dešinėje) veidų matome kaip jie buvo nusiminę ir nuvarę, kai išlindo iš Centralia Anglies kompanijos kasyklos, kad negalėjo išgelbėti 112 vyrų, kurie buvo eksplozijos užversti. Kaip žinoma, dėl eksplozijos žuvo 111 angliakasių.

KREMLIAUS AUKLĖTINĖ
Vieną gegužės mėn. dieną į mūsų koloniją atgabeno penkiolikos metų dukterį vieno Sovietų dignitoriaus. Jos tikras vardas buvo slepiamas. Ji buvo išauginta Kremliuje ir gerai kalbėjo prancūziškai ir angliškai. Jos tėvas buvo nužudytas, motina buvo pasmerkta 15-kai metų, ji pati — 8 metams... Tardant ji būdavo uždaroma į vienutę trims dienoms, be maisto ar gėrimo. Ją mušdavo. Aš mačiau neuzgijusias žaizdas jos nugaroje... Aš pamačiau, kad jos kasytės visai pražilusios...
(Prasidėjus sovietų - vokiečių karui rusių mergaičių patriojinės nuotaikos pakilo ir išsiliejo neapykantą link mūsų). Aš buvau apsupta sovietų mergaičių, kurių kiekviena, rodos, jautė pareigą man duoti smūgį. Mano galva pradėjo sukstis... Šamone atgavau tik savo lovoje, kai lenkė draugė vergdama plovo purvą nuo mano veido ir rankų...

Mus uždarė į kamara, aštuonias į mažą kambarį... Buvo tamsu ir sienomis tekejį vandens srovė...

RAUDONOJI KULTŪRA
— Didžiuliai būriai išvykstančiųjų gyveno, gulėjo, valgė, miegojo ir mirė gelžkelių stotyse, gatvėse, eilėse laukdami maisto; jie apguldamo NKVD būstines ieškodami leidimų apsistoti, maisto kortelių, darbo ar transporto priemonių. Kartais jiems padėdavo, o kartais kliudydavo (p. 221).

— Iš tų, kurie liko gyvai, tūkstančiai gyveno dieną ir naktį gatvėse, slėpdamiesi mėšlynuose, juose miegodami ir gindamiesi nuo bado ką juose suradę. Mažame Guzaro mieste kasdieną buvo laidojama trisdešimts. Tame pačiame miestelyje buvo palaidota dvylika gydytojų ir 70 sarnitarinių darbininkų, drauge su tais, kuriuos beviltingai stengėsi nuo mirties išgelbėti. Kaganės mieste vien tik gruodžio mėnesyje vienas kunigas palaidojo 280 vaikų (p. 218).

Tik nedideliai daliai tremtinių pasisekė išvykti iš Sibiro, iš kitų ištrėmimo vietų. Ir jie atvežė šias baisias žinias apie naują, raudonąją "kultūrą".

Bolševikų Sušaudytas Pasakoja
Pravieniškiai yra maža vietovė už Kauno Vilniaus link. Tai miškas ir durpynas. Pagarsėjo Pravieniškiai tuo, kad ikūrė čia priverstinių darbų stovyklą. Rusams užėmus pirmą kartą Lietuvą į Pravieniškių darbo stovyklą atvarė daugybę lietuvių be kaltės ir prasikaltimo, visokių luomų žmonių, pradendant ordinarininku baigiant "Drobės" fabriko savininku.

1941 m., kilus vokiečių rusų karui, pasitraukdami bolševikai išžudė Pravieniškių stovyklos suimtuosius. Tačiau nuostabiu būdu masiniame žudyme ne visi žuvo. Yra išlikusių nuo mirties.

Viename Austrijos lageryje, mažučiame kambarėlyje su žmona ir vienu metų sūniumi gyvena tas iš Pravieniškių sušaudytasis. Tai invalidas. Dirbti jis jau nebegali. Nebegali jis nė visiškai normaliai galvoti nė kalbėti. Baisūs išgyvenimai tą žmogų fiziniai ir dvasiniai sužalojo. Jo kalba ne nuosekli, mintys palaidos, pasakojimas išblaškytas. Tik iš atskirų jo kalbos dalių galima susidaryti vaizdą jo praeitės Kalvarijos.

"Aš esu politikalinys", pradeda pasakoti savo išgyvenimus. "Buvau viename ūkyje ordinarininku. Vieną kartą mane suėmė rusai, atvežė į Kauną, suvedė su mano šeimnininku ir liepė man jį mušti. Bet už ką gi, Dieve, aš jį mušiu? Jis gi man nieko nepadarė. Aš ir pasakiau: "ponas man nieko nepadarė. Aš jo nemušiau ir nemušiu." Tada pradėjo mane tardyti. Parodė mano atsargos liūdymą ir paklausė "ar buvai kovose prieš bolševikus 1918 m.?" Ką gi, aš negalėjau meluoti. Pasakiau, kiekviena šalis turi savo kariuomenę. Taip yra visame pasaulyje. Kiekvienas kraštas gina savo žemę. Buvau ir aš ties Grifka. Kariavau, bet tyčia, savo valia bolševikų nešaudžiau. Bolševikai vis mane klausinėjo ir klausinėjo ir vis to paties. Aš gi jiems atsakinėjau vis tą patį. Tada pasityčiodamas komisaras paklausė ar man nešalta. Ir uždėjo ant galvos paprastą degančią lemputę.

Aš maniau, kad paprasčia elektros lemputė yra nepavojinga. Bet kur tau! Kad pradėjo darytis karšta, aš prakaitavau, pra-

kaitavau kaip jautis, ir pargriuvau. Tada mane atgaivino vandeniu ir vėl tą patį klausinėjo, kaltino, kad aš Komunistų Partiją išdavęs. Pagaliau mane uždarė į kalėjimą. Kalėjime davė darbą. Liepė nešioti lavonus iš tardomojo kambario į kitą. Aš buvau kaip numiręs. Aš galvočiau, kad ir man taip bus. Lavonai buvo su drabužiais, sukruvinti, pamėlynavę. Daugiausia kalėjimo prižiūrėtojų, kariškių, uniformose ir šiaip gražiai apsirengusių žmonių drabužiuose, švariai apsirengusių civilių. Matyt mokyti žmones.

Pagaliau aš prašiaus, kad man duotų darbą. Man išvežė į Pravieniškis. Reikėjo labai sunkiai dirbti, o valgyti davė labai mažai: 1 litrą neskustų bulvių sriubos ir tris triekutes duonos į dieną. Iš bado aš sutinau. Jie buvo paskyrę mane badu numirti. Kai žmona atnešdavo valgyti, tai jos visai neprileisdavo. Laimė, kad kiti, kuriems atnešdavo valgyti, duodavo ir man. Šiaip būčiau badu miręs.

Vieną kartą atėjo komisaras, sušaukė visus ir mums pasakė: "Šiandien 4 val. jūs būsite sušaudyti". Mes netikėjome. Manėme, kad mus gąsdina. Bet jei ir teisybė būtų, vis tiek pabėgti nebuvo kur, nes pilnas miškas buvo rusų.

Iš tikrųjų 4 val. dalį iš-

mūsų išrikiavo, išvarė už dratų ir pradėjo šaudyti iš kulkosvaizdžių. Kai tuos sušaudė, atėjo ir mus varyti. Mes nėjome. Tada pradėjo šaudyti čia vietoje. Kai pradėjo šaudyti, man pasigirdo varpų skambėjimas ausyse ir aš nualpau. Kai pabudau ant manęs gulėjo krūva lavonų — aš negalėjau pajudėti. O kraujas čiurkšlėmis bėgo man į burną.

Buvo tamsu. Išgirdau, kad dar daugiau vyrų patydomis vienas kitą šaukia: "Vyrai, atsargiai, gal kur nors rusai pasislėpė mūsų laukia" — išpėjinę vienas kitą pasilikę po lavonais gyvieji. Išlindęs iš po lavonų įlindau į durpių pečių ir su sužeista ranka išbuvaui tame pečiuje pasislėpęs per visą naktį. Prašau pažiūrėti, štai čia", rodo perdurtą durtuvu alkūnę, "čia man durtuvu perdūrė, o čia štai persauta. Aš negaliu rankos ištiesti, nieko dirbti negaliu. Tada aš parėjau namo; pakeliui vokiečių kareiviai perrišo man ranką. Aš ir UNRROS komisijai pasakiau, kaip aš galiau važiuoti namo — jie mane sušaudys. Aš jiems, Dieve, nieko nepadariau, o jie mane taip kankino. O kas žino, gal dar ir sušaudys. Njekas nežino. Žinai, koks dabar pasaulis", baigė savo skaudžią gyvenimo pasaką vienas tų gyvenimo liudininkų, kuris pats praėjo per mirties sprendimą, tik nuostabiu Apvaizdos būdu liko nuo jo išgelbėtas.

SUTEMS
Sutems tamsi naktuzėlė, Nudrengs dargi darguzėlė, Kur aš nukeliausiu, Nakvynėlė gauisiu?

Pails mano žirguzėlis, Pails mano juodbėrelis, — Kur aš pernakvosiu, Nakvynėlė gauisiu?

Ar ant bėro žirguzėlio, Ar ant tymo balnužėlio, Ar uošvės dvarely, Margojoj klėtėlėj?

Greičiau, greičiau, žirguzėli, Pasiskubink, juodbėrelī, Į uošvės dvarelj, Į margą klėtelē.

Išeik, išeik, uošvuzėle, Atkelk vario vartuzėlius, Priimki žentelj, Tėvelio sūnelj.

Ar Nori Sužinoti Apie Pasaulio Pabaigą? ...

Visada buvo daug kalbų ir spėliojimų apie pasaulio pabaigą ir Antikristų, kuris turėsias prieš tai ateiti. Jei norite apie tai plačiau sužinoti, užsisakykite be galo įdomią knygą — "PRANAŠYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ". Knygoje yra surinkta pranašų ir Paties Kristaus žodžiai apie pasaulio artėjantį galą ir kaip jis baigsis. Knyga labai gražiai išleista ir paveikluota; turi 111 puslapių. Kaina tik \$1.00. Užsakymus siuskite tuojau, nes jų neperdidžiausį kiekį turime. Siunčiant užsakymą, nėra reikalo laišką rašyti, tik idėkite šią iškarpa į konvertą su \$1.00 ir atsiuškite sekančiu adresu ir tuojau gausite minėtą knygą:

Pranašas Elisas

DARBININKO ADMINISTRACIJAI:

Siuomi siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti man "Pranašystės Apie Pasaulio Pabaigą".

Vardas

"DARBININKAS"

366 W. Broadway South Boston, Mass.

KAS GIRDETI LIETUVIU KOLONIJOSE

Lietuvos Atstovo Sukaktis

Igaliojus Ministeris P. Žadeikis, Lietuvos Atstovas Washington'e, tik tuomet patyręs, kad kovo mėnesį jam suėję 60 metų amžiaus, kaip pradėjęs gauti sveikinimus ir linkėjimus. "Kas čia tokio — pasakė p. Ministeris šios žinutės rašėjui — nebent tai tik priminimas, kad iki 100 metų beliko mažiau nei pusė amžiaus."

O sveikinimų atėjo kaip iš čia pat, taip ir iš tolimesniųjų Amerikos miestų, iš Europos, Pietų Amerikos, Kanados ir net iš Kinijos lietuvių; pasveikinimų laiškais ir telegramomis buvo nuo lietuvių ir nelietuvių; nuo bendradarbių, pažįstamų ir nepažįstamų. Buvo sveikinimai ir iš tremtinių Europoje tik ne iš tų, kurie yra už Sovietijos geležinės tvoros.

Veikimuose pareiškta linkėjimų sveikatos ir ilgiausiu metu, linkėjimų budėti Lietuvos reikalų sargyboje, siekti Amerikos tautos ryžtingesnio susirūpinimo Lietuvos laisvės byla, stiprinti lietuvių siekimų vieningumą Tėvynės laisvinimo pastangose, linkėjimų sugrįžti į išlaisvintą Lietuvą. Žemiau seka tekstai dviejų tipingiausių linkėjimų:

Amerikos lietuvių: "Jūsų daugelio metų garbingas darbas lietuvių tautai tegu būna apvairnuotas Jūsų ir visos tautos troškinių išsipildymu. Tegyvuoja laisva Lietuva!"

Sveikinimas iš tremtinių Europoje skamba taip: "Pone Minister, Jūsų 60 metų sukaktiui progą prašome priimti mūsų nuosirdžiausius sveikinimus. Džiaugdamiesi Jūsų sukaktiveimis siunčiame Tamstai mūsų linkėjimus geriausios sveikatos ir pasisekimo darbe, kurį šiandien tenka Tamstai atlikti, taip atsakomiesiems pareigose ir sunkiose sąlygose, budint mūsų tautos ir valstybės reikalų sargyboje. Šiuo metu kada mūsų visos tautos viltis yra nukreiptos į vakarus, Jūsų darbai ir žygiai yra sekami su didžiausiu demėsiu bei simpatija."

Linkėdami ilgiasiu metų ir nepalaužiamos ištvermės, prašome priimti mūsų giliausios pagarbos žodžius."

Lietuvos atstovas dėkingas už sveikinimus ir linkėjimus pareiškė:

Dabar vaizdams nelaikas; Lietuvos laisvės varpas simboliškai mums tebeskamba ir kvie-

čia kiekvieną į darbą nustumti tiro no raudonojo našta ir atsteigti mūs' mylimą kraštą. Balandžio 11, 1947.

Sujudimas Brockton, Mass.

Tėvynė pavojuj, ji niekinama, žudomi jos geriausi sūnūs ir dukros; jau Sibiro upės apkarto nuo lietuvių ašarų.

Tai žino kiekvienas lietuvis, kuriame žemės pakraštį jis bebūtų audros nublokštaas; tai žino ir laisvosios Amerikos lietuviai.

Reikalinga kova, kova arši, beatodairiška; juk mūsų tikslas šventas — iškovoti Tėvynę laisvę.

Visos Amerikos lietuviai karštai atsiliepė į ALT vąj surinkti 250,000 dol. Neatsisakė nuo to ir Brocktono lietuviai; priešingai, jie su entuziazmu pritarė.

Be kitų įvairių bandomų tam reikalui IV. 13. buvo surengti pietūs Franklino klūbe, Montelono. Salė buvo pilna žmonių. Jis susirinkimą atsilankė Brocktono miesto mayoras Joseph Downey, kuris pasakė gražią kalbą ir paaukėjo Lietuvos vadavimo reikalui.

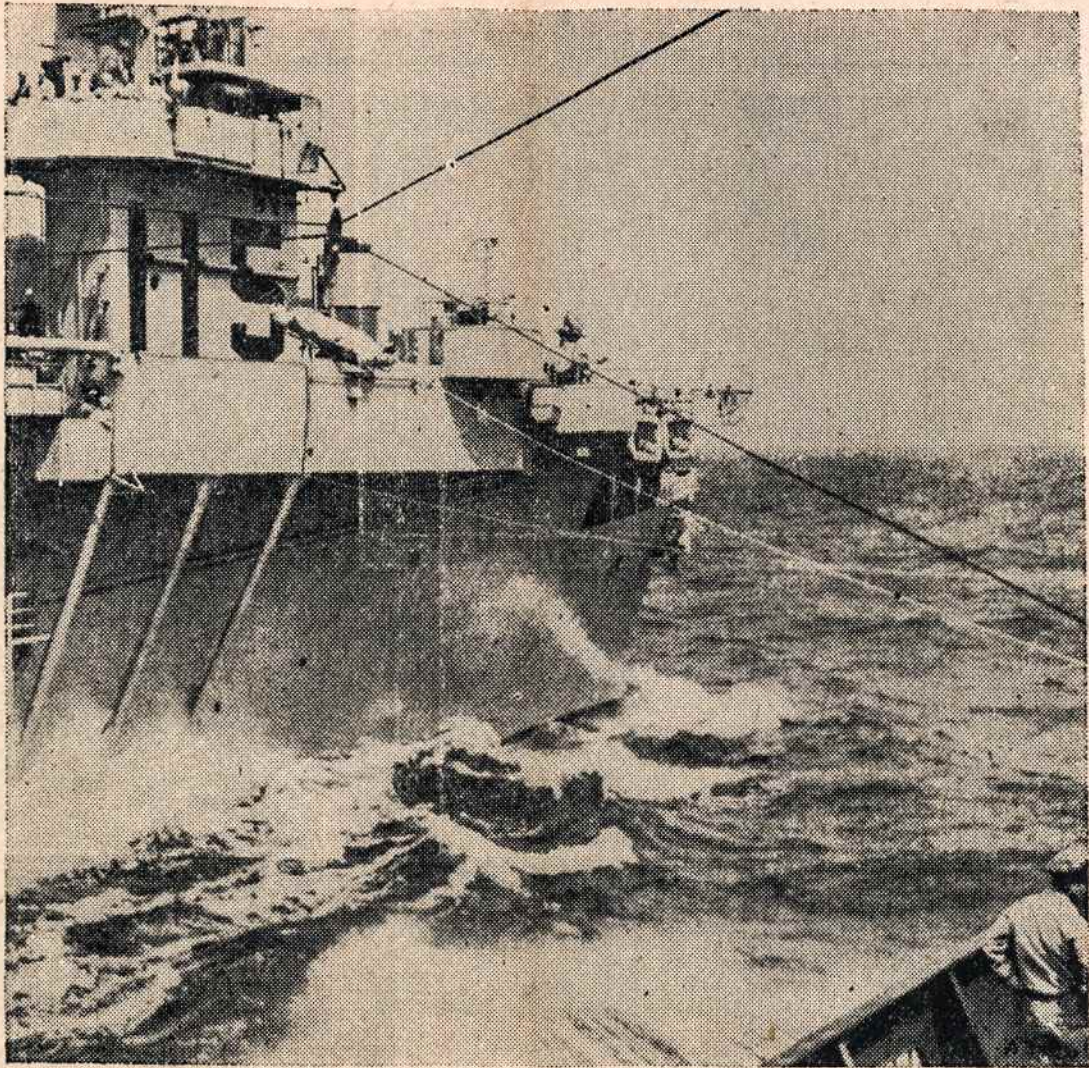
Pirminkavo senas lietuvis kovotojas, tvirtas kaip Nemuno ažuolas, Vincas Zinkevičius. Jis pareiškė, kad kur tik šiandien gyvena bet koks lietuvis, vienas pasiryžimas, viena mintis keliauti ir gulanti: kaip nors iškovoti Lietuvai laisvę.

Keletą žodžių tarė jaunas energingas kunigas Norbutas, primindamas, kad šiandien lietuviai neturi skaldytis dėl savo pažūrių skirtumų, o visi vieningai siekti vieno tikslo — Lietuvos laisvės.

1917 metų kovotojas vilnietis Biekša Adomas priminė, kad Amerikos lietuviai liejo kraują II-me pasauliniame kare, kad būtų įgyvendinti Atlanto Charterio laisvės. O kur jos šiandien? Mūsų broliai ir sūnūs liejo kraują ne tam, kad mūsų Tėvynę savivaliautų raudonasis fašistas Stalinas. Jam turi būti nusukta galva, kaip kad jo sąjungininkui Hitleriui ir Musolinui.

Žodį tarė ir nepailstančioji Brocktono lietuviutė Julia Jakavonytė, kviesdama brolius lietuvius vienybėn ir darban.

O kas gi gali pamiršti Jurgeliūną Kostą, kuris pareiškė, kad bet kuri auka Lietuvai neperdidelė, mažiausia skiria kiekvie-

Netikėtas manevras — Laikė laivyno manevrų Pacifike, Paul Lee Brown, pirmos klasės jūreivis, susirgo aklosios žarnos uždegimu. Čia parodo jį perkeliant iš laivo Pollux (žemiau dešinėje) į lėktuvnešį laivą Bai-oko (kairėje).

nas bent vienos dienos uždarbų — 10 dol.

Tarp kitko žodį tarė ir neseniai atvykę iš Europos J. Vasys ir Svilas. O p. Svilenė savo gražiomis dainomis, skambiais akompanuojant p. Januškevičienei, nukėlė klausytojus į žaliuojančią Nemuno šalį, kur "Girios ūžė ten minėjo tuos didžius laikus, kad lietuvis netikėjo, kad belaisvis bus."

Kaip pažūri į pilną salę, kur šalia žilagalvio senelio sėdi jaunas II P. Karo veteranas; šalia raukšlėtos močiutės sveikata žydyti mergaitė ir visi siekia tik vieno vieningo tikslo Lietuvos. Tai argi tas suabejos, kad tai bus nepasiektas. Juk dėl to naktų nemiega tokie patrijotai kaip: Juozas Treinavičius, Motiejus Kamendulis, Vincas Tamulevičius, Julius Baronas, Leonas Šemeta, Kazys Čirbulėnas, Pranas Kukauskas, Jurgis Česna, Kazys Vaičiūnas ir t. t. ir t. t. Kas juos ir išminės; bendrai visi, kuriuose teka šventas lietuviškas kraujas; net porai dienų nuo laivo parvažiavęs jaunas lietuvis Alfredas Gutauskas.

O jei dar pridėsimė, kaip geriausios šeiminkės: Grasilda Dravinskienė, Elena Baronienė, Ona Ustupienė ir Balsevičienė skaniai paruošė Franklino, Kazimiero ir Sandaros klūbų paaukoti maisto produktus ir gėrimus; o jaunosios lietuviutės: Baronaitė, Dravinskaitė, Janušitė ir kt. gražiai tarnavo kiekvienam atsilankiusiam, gausimą tą jaukų vaizdą, koks tik didelėm šventėm būna.

Gražios kalbos, kilnus tikslas taip paveikė žmones, kad dlelėriai smigte smigo į rinkėjų skrybėles, nes juk kiekvienas centas numus po vieną grandinę nuo brolio rankos.

Po to buvo vieningai nutarta visu svoriu mestis į BALF'o vąj ir padėti tremtiniams. Mažato, išrašyti affidavitus, kad šios nekalto karų aukos galėtų atvykti Amerikon, o paskui dirbtų Lietuvos atstatymui.

Tegu bus Brocktonas šviečiančiu pavyzdžiu visiems Amerikos lietuviams ir didelė pagoda ir viltimi pavergtiesiems broliams.

CHESTER, PA.

Chesterio lietuvių kolonija maža, bet jauki ir veikli. Ypatinai nuosirdžiai rūpinasi savo Tėvų žemės skaudžiu likimu, bet nepamiršta ir savo brolių bei sesių tremtyje. Kolonijos siela, tai nepaprastos energijos ir rūpestingumo žmogus, kun. klebonas Emilijonas M. Paukštis. Jo pastangomis čia įvyko išpūdingos prakalbos, kurias pravėdė tremtinys kun. J. Borevičius, S. J. Čia veikia ir ALT skyrius, kurio valdybą sudaro energingi kolonijos nariai: biznieriūs Pov. Monkaitis pirm.; Ant. Kaveckas vice-pirm.; St. Balonis sekret.; Adelė Dvarionis II-sekret. ir kun. klebonas Paukštis išdo globėjas.

Tiesa, čia yra dar mažas būrelis nesušipratusių, suklaidintų lietuvių, kurie dar garbina "tėvą" Staliną ir jo "sūnų" Bimbą. Be to dabar, paaiškėjus, kokį griauinamą darbą dirba pas mus Amerikoje Stalinas ir jo agentai, reik tikėtis, kad ir suklaidinti lietuviai susipras.

Korespondentas.

BALTIMORE, MD.

Didžiosios Savaitės bažnytinės apeigos šv. Alfonso bažnyčioje puošė tūkstantis baltų lelijų pagyvinančių ceremonijų reikšmingumą. Didžiame Kėtvirtadienį Repositorija, apsupata puošniomis lelijomis, tartum kalbėto kalbėjo į lankančius, kad žmogus puoštų savo širdį Kristui panašiu gražumu ir majestotingu.

Penktadienį Kristaus grabas skendo lelijose ir traukte traukė žmogaus širdį valandėlę ilgiau pasilikti ir pasikalbėti su savo Išganytojumi. Pirmą kartą mano gyvenime lelijos taip turiningai prabilo į mano sielą ir pripildė ją tokia laime. Manau, kad Kristus per tas gražias lelijas prie Jojo grabo prabilo į daug sielų ir jas pripildė tikėjimu, viltimi ir meile.

Velykų rytą, Priskikėlimo apeigos naujai išpuoštoje šv. Alfonso bažnyčioje kelte kėlė mano sielą į dangų. Kilniausių minčių sužadino neapsakomai gražiai pasipuošę mažiukai vaikučiai ir mergaičiukės barstancios gėlelių lapelius Išganytojui pokojų.

Didžioje Savaitėje apeigų gražioje tvarkoje ir bažnyčios papuošime visur matėsi rūpestingumas, kurio priešaky stovi klebonas kun. Dr. Mendelis.

Naujai išdekoruotoje šv. Alfonso bažnyčioje artizmas kiekvieno akį patraukia. Čia nesigailėta nė aukso, nė kitų brangių spalvų, kad tik Dievo namo grožis būtų panašesnis į dangiškiųjų rūmų gražumą.

Šv. Alfonso bažnyčioje yra gilius pamaldumas į Dievo Motiną. Tūkstantinės minios kas savaitę ištikimai lanko novenos pamaldas į Dievo Motiną.

Manau mano pastabas yra menkos, bet aš tikiu, kad Kristus ir Jojo švenčiausia Motina už šv. Alfonso bažnyčios dvasininkų rūpestingumą atlyginis nenykstančiais turtais danguje.

W. LYNN, MASS.

Sekmadienį, balandžio 13 d., apsivedė Adomo ir Domicelės Jarmalavičių dukrelė — Alena su lietuviu Andriu Miliausku Millis, gyv. West Lynn, Mass., šv. Patriko par. bažnyčioje. Šaunų vestuvių pokilį suruošė Jarmalavičiai lietuvių sveitainėje, kur buvo virš 200 svečių ir giminių iš New York, Framingham, Newton, Norwood, Jamaica Plain, South Boston'o ir vietinių. Jaunavedžiai, praleidę "honeymoon" Kanadoje, apsigyvens W. Lynn'e.

SCHENECTADY, N. Y.

Šv. Kryžiaus parapijos parapijiečiai labai gražiai praleido Velykų šventės. Žmonių buvo pilna bažnyčia. Altoriai buvo gražiai papuošti. Tai kreditas mūsų kleb. kun. Orvidui už rūpestingumą.

Žmonės vis dar prisimena šv. misijas ir turiningus misijonieriaus kun. Mikalauko, Pranciškono, pamokslus. Pabaigoje misijų įvyko 40 valandų atlaidai. Užsibaigė iškilminga procesija. Dalyvavo ir Albany lietuvių par. kleb. kun. Strimaitis ir Amsterdamo lietuvių par. klebonas kun. Raštutis.

Šiame mieste yra mažai lietuvių, bet visi gerai gyvena ir prisideda prie savo tautos gelbėjimo. Jaunimas priklauso prie choro. Vargonininkė skundėsi, kad vaikai renkasi sau žmonas iš choraičių ir paskui išsitraukia iš choro.

General Electric kompanijos dirbtuvės darbai eina gerai, o Locomobile kompanija atleido 2,500 darbininkų. Kaimynas.

ieško Giminių Amerikoje

Lietuviai tremtiniai, gyvenę Germany - Bavaria, Augsburg-Hockfeld DP Camp, ieško giminių Amerikoje:

KUDABA (Chudaba) Alfonsas, sūn. Jurgio, gim. Maž. Pečiurkoj, Tverėčiaus val., Švenčionys. Ieško: Kūdabaitė - Ščenulevičienė, duktė Adolfo.

RADZEVICIUS Jonas arba Motiejus, kilęs iš Neveronių km., Karmelavos v., Kauno ap. Ieško: Jokubauskaitė - Lenkevičienė, duktė Jokubausko Kostio ir Radzevičiūtės Teklės.

RADZEVICIUS Kazys arba pėdiniai, kilęs iš Garliavos. Ieško: Markauskaitė - Židžiūnienė Marija.

KAZAKEVICIUS, Ignas — Cicero. Ieško: Antanina Kazakevičiūtė.

PENKAUSKAS Ignacas, Jokūbas ir Jonas Minkevič Stannislov, Ana, Apolonija. Ieško: Elena Penkauskaitė - Žičkienė, duktė Marijonos Minkevičiūtės ir Jono Penkausko.

MILLER (Kestenis) John arba Adolfas kilęs iš Kėdainių. Ieško: Žičkus Povilas.

Kun. BRISKA Antanas. Ieško Biskis Antanas.

MACIENĖ Abraitytė, kilusi iš Gižų. Ieško: Rudvalienė Barbora ir dukterys.

RADVILA Kajetonas, Steponas, Albinas, Matilda Norvich, Urbonienė - Barkauskienė Kazė. Ieško: Taupenis Liudas, Radvilaitis ir Tajuonio sūnus, kilęs iš Pikelių, Palušės dv.

EIDIMTAS Vladislovas, sūn. Juozo. Ieško: Eidimaitė - Tauslonienė Barbora, duktė Boleslovo iš Smilgių km., Kontaucių.

ČESTA - Šeštąskas: motina ir sūnūs: Jonas ir Norbertas. Gyd. Račkus. Ieško: Šeštąskas Petras.

Albina ARMON (Armoniūtė), šlekytės — Naujokienės pusseserė. Ieško: Matas Naujokas.

Ignas BALTUŠIS, kilęs iš Rokiškių. Ieško: Sophia Baltušytė - Mikailienė.

ŽVALIAUSKAI iš Virkininkų km., Stakliškių v. Jonas Mikaila, kilęs iš Pakrovų km. Ieško Mikaila Antanas.

RAMONAITIS - Ramonas Jonas ir Petras Ramonaitytė - Ramonaitė Antosė, kilę iš Ramonikių - Panevėlės km., Vilkaviškio ap. Uršulės Ramonienės - Kasakaitės vaikai. Korsakas Aleksandras, sūn. Adolfo iš Biržų ap. Prof. Pakštas. Ieško: Kasakaitis Vaclovas, kilęs iš Mariampolės ap., buvęs švietimo Minist. tarnautojas.

Klemensas ir Vincas GRUBAUSKAS, Magdės Karūžaitės sūn., kilę iš Grybinės km., Mokalų v. Vincas ir Jonas Matu-

laičiai, kilę iš Suvalkėlių km. Paežerių v., Vilkaviškio ap. Pečiūliūtė - Leonavičienė Ona, Venciūtės duktė, kilusi iš Grybinės km., Mokalų v. Konstanstinas Zableckas, Eidukevičiūtės sūn. kilęs iš Keturvalakių v., Vilkaviškio ap. Marija Jakštaitė - Paužienė, kilusi iš Paežerio. Kazys Vosylius, Baltrušaitytės sūn., kilęs iš Jurkšų, Paežerio v. Ieško: Elžbieta Venciūtė - Zableckienė, kilusi iš Jurkšų km., Paežerio v., Vilkaviškio ap.

VASILIAUSKAITĖS Genė ir Birutė. Ieško: Deveikienė - Kižytė.

Adomas BELECKAS, kilęs iš Luokės. Ieško broliai: Petras ir Ignacas Beleckai, gyvenę, Germany, Nurtingen, Katherinenstr. 35.

Visais kylančiais klausimais prašau kreiptis į ką tik atvykusį: Joną Vasiliauska, 29 Merton St., Brockton 18, Mass. Teodora Porcikaitė - Gosztowt išvykusi Amerikon 1925 m. Gyvenanti Bridgeport. Ieško: Varnaitė (Varnasvna) - Ekrskienė Felicija, gyv. Weissenburg i/Bayern, Bahnhofstr. 10, Lithuanian D.P. Camp.

Liet. Vycių Naujos Anglijos Apskrities Metinis Suvažiavimas

įvyks GEGUŽĖS 17-18, 1947 M. Lewiston, Maine. Seštadienį, Gegužės 17 d — 1:30 — 5 val. vak. — Registracija, DeWitt Hotel, Lewiston, Maine.

7 val. vak. — (Vakarienė, Mainion House, Poland Spring, Me. 8:30 — 12:00 — Sokiai, Riecar Inn.

Sekmadienį, gegužės 18 d. 10:00 val. rytą šv. mišios, Šv. Patrick koplyčioje, Lewiston, Maine.

1:30 val. po piet — Posėdis DeWitt Hotel, Lewiston, Maine (Blue Room). "Buffet" vakarienė po posėdžio.

Visi dvasios vadai, kuopų delegatai ir svečiai yra kviečiami dalyvauti Liet. Vycių N. A. Apskrities suvažiavime. Registravitės iš anksto pas — p-lė Stella Polisky, Thorne's Corner, Lewiston, Maine.

Liet. Vycių N. A. Apskrities Valdyba Kun. J. Jutkevicius, Dvasios Vadas, Pranas Zvalonis, pirm., O. Norkus, sekt.

Nauji Maisto Pakeliai Europą CARE skyrius Bostone: Boston CARE Committee 140 Clarendon Street Boston, Mass. Tel. KENmore 3987.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS

Koncertas

SEKMADIENĖ,

Gegužės-May 11, 1947

3:30 val. po pietų

Jordan Hall

Huntington Ave. (kampas Gainsboro St.), Boston, Mass.

Programą išpildys art. Polyna Stoska, dainininkė, ir art. Birutė Smetona, pianistė.

Kviečiame visus dalyvauti. Užsisakykite tikietus iš anksto. Tikietų kainos: \$1.20, \$1.80, ir \$2.40, priskaitant valdžios taksas. Jų galite gauti "Darbininko" administracijoje, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SOUTH Boston 2680, ir pas kitus pardavėjus.

Juozas Kasinskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

602 Washington Blvd. BALTIMORE 30, Md. Tel. Lexington 8595. Limosinai dėl visokių reikalų. Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Niekas Jo Negalys Sulaikyti — Kai Milano, Italijoje, m. valdžia rado, kad Natale Martucci (dešinėje) namas netinka gyvenimui (ir nėra įstatymo, kad jį priversti iš jo išsikraustyti), tai ji pastatė sieną jo namo priekyje. Tačiau tas nesulaikė Martucci daryti biznį. Jis ir už sienos stovėdamas pardavinėja batus.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Bal. 18 d., mirė, kelias savaites pasirgęs, Povilas Bučys, 73 metų amžiaus, savo namuose, 164 W. 3rd St. Jis paėjo Vabalinkų parapijos. Amerikoje pragyveno 40 metų. Paliko brolių ir seserį ir gimines. Tapo iškilmingai su trejomis sv. mišiomis palaikomas iš Sv. Petro parapijos bažnyčios, bal. 21 d., 9 v. r., Sv. Benedikto kapuose. Melskimės už mirusius.

Bal. 20 d., tapo pakrikštyti šie kūdikiai:

E. Marijona — Antano ir Winifredos Kasparavičių, gyv. 194 Silver St.

Irena — Stanislaiva — Juozo ir Stanislavos (Markelionytės) Mochų, gyv. 150 W. 3rd St.

Jonas — Andriaus ir Liudovikos (Bukauskaitės) Tamošiūnų, gyv. 127 Thatcher St., Milton.

Joana — Nikolajaus Juozo ir Juzapinos (Kučytės) Charchulių, 414 W. 4th St.

Sveikintini. Galima sakyti "High lights" Jėzaus Nukryžiuoto Seselių Rėmėjų seimelio, Cambridge, Mass., vakar, buvo tai rašytojo p. K. Cibiro paskai-

ta apie krikščionišką labdarybę ir žmonių gausus atsilankymas į pamaldas, kurias laikė J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D. Už tai sveikiname prelegentą ir Cambridge kunigus.

Patrijų dienų parengimas pasisekė. Dėka visiems jo kaltininkams. Pelnas eis vietinių Seserų mokytojų reikalams.

Ponai Slanina, Paulauskas ir Volungevičius gražina ir taiso parapijos vaikučiams virtuvę ir pietų kambarius. Šie pasišventę vyrai daug darbuojasi geriems tikslams.

Bal. 20 d., staiga mirė Jonas Paleckas, 67 metų, savo namuose, 8 Tremont Place. Paliko žmoną Adelę (Marčiukaitę) ir du sūnus. Laidojamas trečiadienį, iš Sv. Petro par. bažnyčios, 9 v. r., Naujos Kalvarijos kapuose.

Reikalingi Metrikai, Bet Nežino Gimimo Vietos

p. Veronika Sidlauskienė, trenitinė, gyvena su savo šeima Amerikos zonoje, Vokietijoje. Ji gavus adresą p. Magdalenos Petravičienės, gyv. So. Bostone, jai rašo:

"Man labai malonu ir linksma, kad nors viena mylima draugė atsiliepė, ir turėsiu kam parašyti laišką apie savo gyvenimą."

"Aš maža likau našlaitė be tėvų, o dabar gyvenu be tėvynės ir namų svetimame krašte, Amerikos zonoje. Gyvenu stovykloje su savo šeima — vyru ir vaikais. Gyvenimas labai liūdnas ir skurdus. Mylima ponai, aš gavau iš Konsulato laišką, kur Jūs pažymit, kad mano tėvų nepažinojot. Tai yra tikra tiesa. Jūs mano tėvų negalėjot pažinti, nes Jūs buvoj dar maža. Bet mane gal dar prisiminsite, nes viename kaime augome ir žaidėme. Aš augau Kreivakyje pas Melijonus už augininę, o Jūs buvotė ir gi tame pačiame kaime. Aš gimusi Amerikoje ir norėčiau gauti gimimo metrikus, bet neprisimenu kokiam mieste gimusi, nes buvau maža išvežta. Tad aš prašau, gal kaip nors galėtumėte suieškoti man gimimo metrikus. Tikrai neprisimenu, bet atrodo 1901 m. Tėvų vardai — Vincas Petručiūnis ir Magdalena Puniškaitė - Petručiūnienė. Gal sužinotum mane giminių ar pažįstamų adresus, tai prašau man atsiųsti.

Veronika Sidlauskienė". Giminės arba pažįstami atsi-

Gros Lietuviškame Baliuje

Pranė Baliukonytė, Arnoldas Plevokas, Gilbertas Gailius ir Rymantas Ivaška.

Šie jauni Tautinių Šokių Grupės akordionistai gros Lietuviško Baliaus Programoje šeštadienį, Balandžio 26, 1947, Strand Salėje, 376 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Programoje ims dalyvumą apie 30 jaunuolių. Dalyvaus ir svečiai, neseniai atvykę iš Europos.

Baliaus pelnas eis kelionės lėšoms į National Folk Festival, Opera House, Kiel Municipal Auditorium, St. Louis, Mo., kur dalis šios grupės vyksta demonstruoti Lietuvių Tautinius Šokius kitataučiams.

Šie mūsų jaunuoliai, kelionėmis į skirtingus didmiesčius su lietuviškais šokiais, gražiai garsina Lietuvos vardą, kas šiuo laiku mums yra svarbu, todėl savo atsilankymu į šį balių paremsite jų tą žygi. Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupė

šaukite ir pagelbėkite p. Veronikai Sidlauskienėi surasti gimimo vietą, kad ji galėtų gauti metrikus. Praneškite šiuo adresu: — Mrs. Magdalenos Petravičienė, 403 West Fourth St., So. Boston 27, Mass.

Lankėsi

Pereitą penktadienį lankėsi "Darbininko" redakcijoje p. Šimkienė iš Newton, Massachusetts valstybės policijos, kapitono Wm. Shimkus žmona. Ponia Šimkienė labai daug darbuojasi ir šelpia Lietuvos trenitinius Europoje. Ji yra patriotinga lietuvaitė.

Sužinojusi, kad Motinos Dienoje — gegužės - May 11 d. įvyks Darbininkų Radio metinis koncertas ir kad tame koncerte dainuos Polyna Stoska ir pianu skambins p. Birutė Smetonienė, valstybės policijos, kapitono Wm. Shimkus žmona. Ponia Šimkienė labai daug darbuojasi ir šelpia Lietuvos trenitinius Europoje. Ji yra patriotinga lietuvaitė.

ŠAUNUS BANKIETAS

Sekmadienį, balandžio (April) 27 d., 1947 m., 6 val. vakare, Darbininko Administracijoje Liet. Pil. Draugijos salėje, kam. 366 W. Broadway, So. Boston, pas E ir Silver St., Stepono Dariaus ir pas šiuos platintojus: p. Broniaus Posto 317 Moterų Auxil-

liary rengia ŠAUNŲ BANKIETĄ. Tai bus 10-ties metų sukakties bankietas, kaip susiorganizuavo Auxiliary ir gavo "Charter". Bankiete dalyvaus ir garbingų svečių ir valdžios atstovų.

Šio bankieto pasisiekimui smarkiai ruošiamasi ir žada būti vienas iš linksmiausių. Gaminami skanūs valgiai, gros gera orkestra. Bus gera proga pažintis pagyventi ir kas tik dalyvaus, tas džiaugsis pasinaudojęs šia puikia proga ir linksmu laiku. Kviečia visus Valdyba.

Motinos Diena — Meno Šventė

Sekmadienį gegužės-May 11 d. (Motinos Dienoje) įvyks Naujos Anglijos lietuvių meno puota — koncertas, kurio programą išpildys įžymios artistės, dainininkė Polyna Stoska ir pianistė Birutė Smetona. Koncertas įvyks 3:30 val. po pietų, Jordan Hall, Bostone. Pagerbkime savo motinėles ir tą dieną kartu su jomis dalyvausime tame šauniamame Darbininkų radio koncerte. Tikiėtų galite gauti — Darbininko Administracijoje 366 W. Broadway, So. Boston, ir pas šiuos platintojus: p. Broniaus Poste 317 Moterų Auxil-

Geriausias Pasirinkimas

Įvairių degtinų, likeriu alaus ir vyno. Pristatome alų ir degtinę į namus. Patarnavimas greitas ir mandagus.

T. SULLIVAN, INC.

Petras Jakobėnas, savininkas

323 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SOU 9772

Geriausią Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

LDS Naujos Anglijos Apskrities SUVAŽIAVIMAS

Sekmadienį, balandžio 27 d., 1 val. p. p., Šv. Roko parapijos svetainėje, Montello, Mass., įvyksta LDS N. A. apskrities suvažiavimas. Visos LDS kuopos kviečiamos išrinkti skaitlingai atstovų į šį svarbų LDS suvažiavimą. Taipgi nuosirdžiai kviečiame mūsų inteligentią bei profesionalus, kurie domisi katalikiška veikla. Suvažiavime prie katalikiškos veiklos diskusijų, bus patiekta įdomi paskaita darbininkų klausimu. Paigi visi raginami tą dieną dalyvauti LDS apskrities suvažiavime.

Dvasios Vadas Kun. P. J. Juškaitis, A. Zaveckas, pirmininkas, Tamas Versiackas, raštininkas.

ŠV. PRANCIŠKAUS SESELIŲ VIENUOLIJOS SIDABRINIS JUBILIEJUS

1922-1947

(Tęsinys)

SESELĖS PRANCISKIETĖS PIETŲ AMERIKOJE

Jau dešimt metų kaip Sao Paulo lietuvių parapijoje klebonaujia uolusis kun. Pijus Ragažinskas. Jis tiesiog karzygiškomis dvasios jėgomis veda ir ugdo Seselių veiklą prie aukštųjų ir kilnių siekimų. Didelė nauda Katalikų Bažnyčiai Brazilijoje turėti vadą kunigo Pijaus ypatybėmis ir dorybėmis. Šv. Pranciškaus Seselelės giliai gerbia savo dvasios vadą sunkioje ir skurdžioje apaštalavimo dirvoje. Savo pavyzdingu kantrumu ir nuolankumu jis begalo daug prisidėjo prie Seselių ištesėjimo.

mo ir pažangos pradėtuose projektuose. Kaip vienam Dievui yra žinomi visi jaunojo klebono nuopelnai, taip Jis vienas tegali jam tinkamai atlyginti.

Šv. Pranciškaus Seselių vienuolijos sidabrinio jubiliejaus varpų garsai tepasiekia Brazilijos žemę ir tepripildo apaštališkaisiais širdis nauja viltimi. Dievo ir artimo meilės darbai, pradėti sidabriniam kryžiaus šešelyje, tepradedą išduoti aukštesnius vaisius, kantrybėje ir ištvermėje laimėtus...

SESELĖS PRANCISKIETĖS LIETUVOJE

1935 m. spalio mėn. dvi seselės išvyko Lietuvon studijuoti lituanistiką ir Lietuvos istoriją, Vytauto Didžiojo Universitete, Kaune. Visas kelionės išlaidas bei studijų ir pragyvenimo sąskaitas aprūpino "Motinėlis" Draugija. 1936 m. Draugija Užsienių Lietuviams Remti, pirminkaujant R. Skipičiui, įsteigė vasaros kursus Palangoje, lietuviams užsieniečiams. Prie šių kursų taipgi buvo prijungtos ekskursijos į įvairias Lietuvos dalis. Pasinaudojo ir mūsų seselės šia proga pamatyti Lietuvą ir artimai susipažinti su jos gyventojais, mūsų broliais bei sesėmis, kad grįžusios Amerikon galėtų apaštalauti lietuvių dėliai. Per tris vasaras joms teko visą Lietuvą pamatyti. 1938 m. rugs. mėn. atplaukė dar trys seselės tuo pačiu tikslu, senti lietuvių iš pat centro. Sekančiais metais joms teko persikelti į Vilnių, kur lietuvių Vilniečių prašomos sutiko vesti moksleivių bendrąbutį. Darbas gan sklandžiai sekėsi iki 1940 m. Rusams užpuolus Lietuvą, seselės turėjo grįžti Amerikon. Už tą nepaprastą privilegiją, seselės Pranciškietės liks amžinai dėkingos "Motinėlis" Draugijai — šiems mūsų tapytųjų palaikytojams Amerikoje.

Lawrence, Mass. — pas p. L. Venčienę.

Lowell, Mass. — pas Vl. Paulauską.

Providence, R. I. — pas varg. V. J. Stasevičių.

Brockton, Mass. — pas p. Aleną Ljolię, p. Oną Kašėtaitę, p. Bronių Bartkevičių ir kitus.

Cambridge, Mass. — pas p. A. Daukantą, p. B. Jakūtį ir kitus.

Nashua, N. H. — pas varg. Joną Tamulionį ir kitus.

Stoughton, Mass. — pas Joną Valentukevičių, 84 Water St.

Tikiėtų kainos: \$1.20, \$1.80, ir \$2.40, priskaitant valdžios taksas. Visos sėdynės rezervuotos.

Išvyko New Yorkan

Kun. Pranas M. Juras, Kunigų Vienybės ir LDS Centro pirmininkas, sekmdienio naktį, traikiniu iš Bostono išvyko į New Yorką, kur įvyks Kunigų Vienybės Centro valdybos svarbus susirinkimas pas kun. N. Pakalni, Brooklyn, N. Y.

Ta pačia proga įvyks ir Amerikos Lietuvių Kultūrinio Instituto, kurio pirmininku yra kun. Juras, valdybos ir direktorių susirinkimas.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINŲ SVČ.

Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298. Vice-Pirmininkė — G. Galilūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. — E. Čiūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W. Izdininkė — Ona Staniulūte, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvardarė — Ona Krasauskas, 11 Spring St., So. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Svagždy, 601 6th St., So. Boston, Mass. Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass. Maršalka — Jonas Zalkis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

koj Akcijoj organizuotu būdu, medžiaginiais remiant Dievo Apvaizdos įkurtą Seselių Pranciškietėlių vienuolyną, buvo Rėmėjų Draugijos įsikūrimo tikslas.

Vienas iš seniausių ir skaitlingiausių skyrių visoj draugijoje, įsteigtas 1924 m. Chicagoje, Prelato M. L. Krušo iniciatyva. Šis I-masis skyrius tai veikėjų branduolys. Savo veiklumu bei energingumu nuo pirmos įsikūrimo dienos, nariai greitai laiku išplėtė savo našaus ir gražaus darbo vaisius. Neužilgo Chicagoje sutverta daugiau skyrių, o vėliau ir tuose miestuose kur Seselės Pranciškietės darbuoja si.

(Bus daugiau)

Teikis atmint mus savo širdyje, melski už mus Dievą, sveika Marija!

ĮVAIRUS SKELBIMAI

REIKALINGA Waiterkų, patyrusių viešbučio darbuose. Atsišaukite tarp 11 iki 3 v. Mr. Baldwin, HOTEL COMMANDER, Cambridge, Mass.

(18-t-25)

A. Gumauskas

Generalis Kontraktorius

694 Chalkstone Ave., PROVIDENCE, R. I.

Tel. Plantations 0753

Parūpinu planus ir statome naujo stiliaus namus su moderniškais įrengimais. Atliekame visokius darbus namų taisymo.

PADAROME NAUJUS IR TAISOME SENUS PARLOR SETUS

Darbą pilnai garantuojame. LIETUVIAI IŠDIRBĖJAI

Ronon Upholstering Co.

112 Pleasant St., Dorchester, Mass.

Tel. GEN 7516

So. Boston Furniture Co.

Matrasai naujai perdirbami. Kainos pranešama iš anksto.

Jūsų kreditas geras. Pristatymas skubus.

380½ West Broadway, Tel. SOU 2758

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKŲ Lietuvių Graborius-Balsamuojaš Turi Notaro Teises

254 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

Tel. SOUTH Boston 2590 Sūnaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave. Tel. COlumbia 2537

CASPER

FUNERAL HOME 187 Dorchester Street South Boston, Mass.

Joseph W. Casper

(KASPERAS) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuojaš NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Sermenims Dykal Tel. SOU Boston 1437 SOU Boston 3960

ZALETSKAS

FUNERAL HOME 564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuojaš. Patarnavimas dieną ir naktį. Kopyčia Sermenims Dykal.

NOTARY PUBLIC Tel. SOU Boston 0815 SOU Boston 2609

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukiete:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai. 220 E. St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Literatūra

Stasys Santvaras.

Alfa ir Omega

Prisimena Dubysa.
Prisimena ta'eliai, kur vaikai bėgiojom.
Ten Amos buvo daug ir pieno,
Lakštingala gegužų džiaugės padubysio gojum...

Nāšlaitė verkia raganos troboj.
Ir laisvą briedį gauda siuondi skalikai.
Kodėl, o Dieve, dar ženklų nerodai?
Kodėl toj upėj kruvinoj tur skėsti seserų vainikai?

Ak, laukiam ryto!
Ir tikim, kad palauži medžiai gali dar atgyti!
Rytoj, o gal poryt vėl pamatysim Nemuną ir Nerį —
Ir saulėj plazdant vėl regėsim Vytį!..

Ramusai mano krašte,
Tiktai dabar, tiktai čionai, kur svetimieji vandens bėga,
Aš pajaučiau visa širdim,
Kad tu esi ir mūsų Alfa ir Omega!

Alė Rūta-Nakaitė.

Vizija

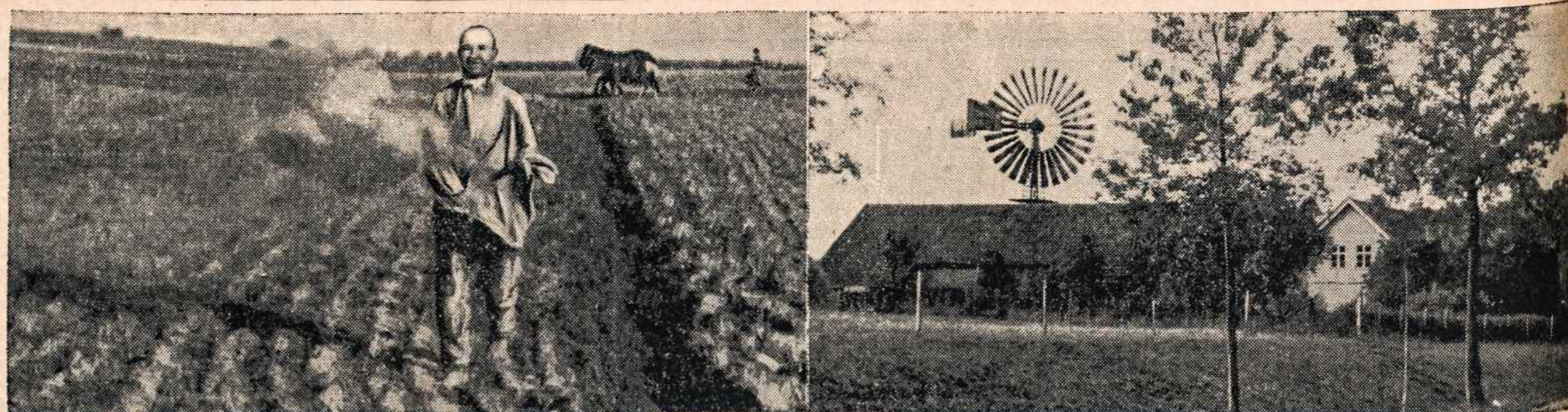
Rūkūs ir vakaro tyloj paskendęs kalnas Gedimino,
Viršuj—lengvučiai debesėliai ir mėnuo jaunas už miškų,
Žemai — šimtų spalvų geltoni lapai,
tarp medžių — sidabru Vilnelė teka —
Ir tūkstančius to miesto vakarų visokių sena pilis sau tyliai
ir tūkstančius gražiausių pasakų Vilnelė šneka. [mini,
Suskambo vakaro varpai —
šventos Onos ir švento Jono, Katedros ir Bernardinų —
Visi jie praeitį to miesto mini —
O Gedimino gatvė plaukia žmonės —
Ne, monai!
Vizija, apgaulė, sapnas! —
Tik vakaro tamsa mane apgaubia —
Tyli, drėgna tamsa,
sunki kaip tie kalnai,
kaip lėtos bangos Bodeno —
Koplyčioj skambina varpai —
Takis — tie žmonės — nusibodę man —
Ir aš čia viena, viena tarpe jų
su kasdienybe ir su vėtomis minuos.
O Vilnius, Gedimino kalnas — tik sapnuos.

Mes patys galime pasi-
rinkti altorių, ant kurio
aukosimės — ant savimo-
los ar ant Dievo ir artimo
meilės altoriaus.
Fr. Ozanam.

Mes orarykščių
negaudome...
OLD GOLDS
tik pagauna
Malonumą!

Padaryti Lorillard, garsios tabakos firmos
žinomos per 200 metų

SĖJA. Anksčiau laisvas lietuvis ūkininkas sėdavo sau, dabar jį verčiamas dirbti pavergėjams. Bolševikai ūkininkus apkrovė
kių duoklių reikalavimais, kad juos vykdat pačiam tenka pusbadžiai skursti.

TĒVIŠKĒ

Gimtinh yra maža šven-
tovė, kur išvydome pasau-
lį, kur radome ramybę ir
džiaugsmą, kur buvome
tikri nuo blaškančių gyve-
nimo audrų. Kiekviename
lange žydėjo gėlė, ant
sienų buvo matyti bran-
gūs prisiminimai.
Ten buvo mūsų priebė-
ga, kurioje radome patys
save, ten brenodo kilnūs
širdies troškimai.
Tėvelis, močiutė, bro-
liai, sesutės, kartais ir se-
neliai, tai mažas pasaulis,
sutvertas iš meilės, skaus-
mo ir harmoningumo. Nė-
ra vietos apgaulėi, išdavimui, bet linksmumas, su-
sikaupimas, darbštumas.
Kas neprisimena tų laimės
dienių! Jei kartais tėvelis
ir būdavo susirūpinęs pra-
gyvenimu, užtekdavo mo-
tinos šypsenos, vaikelio
apsikabinimo ant kaklo,
kad tamsus debesėlis iš-
nyktų. Jo akys prašvisda-
vo nauja šviesa, jo dvasia
pakildavo, prisipildžiusi
draša naujai gyvenimo
kovai iki pergalės, nes jo
laimėjimas yra visų
džiaugsmas.

Vargšas tėvelis!.. Jį pri-
simenu, kada buvo dar pa-
čioje energijoje, visada
atlaidus mano užsispyri-
mams. Atsimenu mamutę,
kuri buvo tikra namų ka-
ralienė, tartum kunigas
tos mažos šventovės, tar-
tum meilės židinio vaidilu-
tė, kuri mane vedė į gyve-
nimą, rodydama sunkų ir
varginą kelią. Toji moti-
nos meilės liepsnelė buvo
šventa, kartu šildanti šir-
dį, gaivinanti dvasią ir ap-
šviečianti protą...
Atsimenu ir senelį, jau
palinkusį nuo metų, sėdin-
tį prie krosnies. Buvo vi-
sada ramus, tvarkingas,
saikus ir darbštus; tos do-
rybės jam nupelnė ilgą
amžių, virš šimto metų.
Perspėjantiai pažvelgda-
vo į kiekvieną, lyg norė-
damas pasakyti: "Jūs at-
vykstate, o aš iškeliauju.
Dar vieneri, dveji, treji
meteliai... ir viskas bus
baigta!.. Pasiliksite jūs,
mano kraujo vaisiai, ma-
no vardo įamžintojai... gy-
venimas yra nemarus, nes
tesiasi be pertraukimo, ir
mirtis niekad nesulaimi!"
Buvo matyti jo veide
kažkoks nuliūdymas; gal
gailėjo palikti mus, ku-
riuos taip mylėjo. Dau-
giau nebeširdavo. Ligū
nežinojo, bet senatvė kaip
kirminas kando paskuti-
nius gyvybės siūlius.
Vieną vakarą jo akyse
sužvilgėjo skausmo ašara,
širdis lyg būtų sustab-
džiusi kvapą. Dusliu iš po
žemės balsu tarė: tuojau
jus paliksiu! Visas už-
baigta!" Visus išbučiavo.
Dar kartą, apkabinęs ma-
no motiną, tarė: "esu tau
dėkingas, kad išauginai
gerus vaikelius".
Visi tylėjome susijaudinė-
ję. Tėvelis jį palydėjo į
kambarį. Ten vienu du pa-
silikę, ilgai kalbėjosi. Tė-
vas ir sūnus pasisakė vis-
ką. Kada mano tėvelis išė-
jo iš senelio miegamojo,
buvo visas išbalęs. Be abe-
jo, jis jautė kažką nepa-
prasto... gal paskutinė
naktis tarp gyvųjų... Tą
pačią naktį senelis išvyko
į teisiųjų karalystę. Ryt-
metį jį radome besėdintį
prie rašomojo stalo, lyg
miegantį. Jis sustojo kaip
laikrodis, išmušęs pasku-
tinę minutę.
Kada tėvelis pranešė,
kad senelis jau mirė, visi
pradėjome verkti iš didė-
lio gailesčio.

Mano pilkieji nameliai, palikti vidury balto lauko,
štai aš vėl grįžtu pas jus.
Aš vis kas vakarą, kai pilkuma iš lėto leidžiasi,
sustoju ties žemais tėviškės namų langais ir žiūriū į vi-
dų pro užšalusius stiklus.
Aš ateinu nuo Alpių tylus, kaip šešėlis, ir ilgom
valandom pro sutrūkulus stiklus klausau, kaip Motu-
lė sėdėdama už ratelio maldoje kartoja pražuvusio sū-
naus vardą.
Vis klausau ir klausau, kaip stebuklingos simfoni-
jos, ratelio dūzgimo ir seniai begirdėtų žodžių.
Kas vakarą, kai pilkoji valanda užvaldo sniego
platybes, skrendu per pusnykus prie nedidelių, pilkų
namelių su žemais langais.
Kas vakarą per sniego verpetus ir apšalusius krū-
mus man rodo kelią iš tolo silpnutis tėviškės žiburėlis.
Aš sustoju ties juo ir, kvapą, užėmęs, klausau,
kaip mano Sesuo kasas šukuodama tyliai dainuoja.
Kai vėjas staugia pilkojo namelio kamine ir tele-
grafo stulpai lyg vargonais groja, aš vis atsiremiu gim-
tinės kiemo vartų ir drebančia širdimi žiūriū į apšalu-
sius, lyg paparčio lapais aptrauktus, langų stiklus.
Štai aš benamis keleivis, tyliai išlenku į gimtųjų
namų vidų ir, nedrįsdamas pakelti akių, valandėlę pa-
stoviu nulenkęs galvą ir vėl skrieju į ištrėmimo kalnus.

Ištrėmimo Dienos

Malda
Viešpatie, gražink mus į tėviškę, kaip gražini
kiekvieną pavasarį paukščių būrius iš tolimųjų dausų.
Parvesk mus į šalį rūtų ir gimtąją pastogę, kaip
vedai išvarėsi karavaną per smėlio ir karščio tyrumas.
Sugražink mus į šalį Baltojo Žirgo, kur mūsų pro-
tėviai kalnelius kryžių prismaigstė, kaip gražini kas-
met sodų ir pievų kvėpėjimą.
Parvesk mus į šalį rūtų ir Rūpintojėlių, kaip par-
vedai į uostą tamsią naktį iš rūstaus vandenyno silpnu-
tį laivelį.
Surink mus benamius iš tolimųjų Rytų ir sveti-
mųjų Vakarų, kaip surenki kalnų ir pievų upelius į pla-
čiuosius okeanus.
Grašink mūsų kankinius ir belaisvius į Nemuno
šalį, kaip kitados gražinai Izraelį iš Babilono ir Egipto
nelaisvės namų.
Apsaugok pasilikusias senas močiutes, kaip sau-
gai kiekvieną drugelį ir bitę nuo audros debesies.
Tenurimsta mūsų širdis Aušros Vartų papėdėj,
kaip rimsta nuo Tavo rankos įsisiūbavę vandenys.
Pagailėk mūsų kūdikių ir parvesk juos į šiaudines
pastoges, kaip kiekvieną vakarą parvedai į gimtąjį li-
zdą pilkąjį paukštelį.
Nuimki nuo mūsų tą kietą bandymą, kurį mes pa-
klusniai nešame, kaip jį kad nuėmėi savo tarnui Abra-
omui.
Atleisk mūsų tautos kaltes ir vardan savo gailes-
tingumo nebausk jos vaikų trėmimu, didis ir vieninte-
lis Viešpatie!

IŠ GILUMOS

Kas mūsų šauksmą bešgirs, jei Tu, Viešpatie, žiū-
rėsi mūsų neteisylbių ir šių bandymų dienų nesutrū-
pinsi?
Kas parems gale lauko pasvyrusį Rūpintojėlį, jei
Tu šiandien neparemsi mūsų savo galybe?
Kas padės iš pavėnčių laukinių ramunių puokštę
prie švento Jono, jei mūsų maldos bus atidėtos?
Kas vėlinių vakarą uždegs žvakutę ties kario kry-
žiumi, jei Tu savo galybe nesutirpdysi kietumo širdžiū,
kurios skiria mus nuo gimtinės sodybų?
Kas Didįjį Vakarą giedos pilna krūtine raudančių
angelų giesmę ir dar didesnį Rytą su ašarom "Linksma
diena", jei tremtinių, aimanas tegirdės ledinės Alpės ir
Sibiro tundros?
Kas minės patį Tavo Prisikėlimą, jei mes iš savo
nupuolimo nebūsime Tavo rankos pakelti?
Kas nešesiučių austas baltas Devintinių vėliavas,
jei mes neiškelsim senolių piliakalnyje teisybės ir pa-
dėkos vėliavos?
Kas trauks būriais karšta dieną Nevėžio pakran-
tėm į šventą Oną, jei mes vergų vilkstinėm trauksim
per svetimus tyrus?
Kas suklaups ant kelių, kai Pakylėjimo varpas
sekmadienį sugaus, jei mūsų vargo sūnūs suklups po
svetimos rankos uždėta našta?

ERELIS, AR
NYKTUKAS

Kai kurie stengiasi
statyti priešingumus tarp
Bažnyčios ir kultūros. Ta-
čiau visiems gerai žinoma,
kad Vakarų kultūra yra
krikščionybės išugdyta.
Kas buvo pirmieji kultūros
nešėjai necivilizuotų tautų
tarpe? Istorija į tai atsar-
ko: misijonieriai, vienuoly-
nai, Kat. Bažnyčios darbu-
ninkai. Kas ugde moksla-
meną, labdarybę? Kam
mes šiandien turime būti
dėkingi už išsilikusius
graikų ir romėnų klas-
kus? Atsakymas vėl tas-
pats.
Bet šiandien vietoj Kris-
taus mokslo, sumišusių ir
susmukusių vakariečių li-
beralų rateliuose peršamos
rytų filosofijos, budizmas,
teosofija, na ir freudizmas
(žydo Freud išvedžiojimai
apie žmogaus prigimtį).
Aš nesakau, kad vieno ar
kito filosofo sistema netur-
ri sveikų minčių. Bet pa-
žymėtina, kad rytų filoso-
fai, net tokie, kaip Gandi ir
Tagore, iki šiai dienai dar
nedavė mums nė vienos
idėjos, kuri krikščionybę
būtų visiškai nauja. Nė
vienos, dēo kurios turėtumė
į juos kreiptis; nė vie-
nos, kuri nuo seniai nebūtų
krikščionybės nuosavybė.

Pagaliau ne tai svarbu,
ar kas naują mokslą skel-
bia, bet svarbu yra tai, kad
tas jo skelbiamas mokslas
būtų teisingas. Ir jei Tago-
re ir Gandi be krikščiony-
bės priejo krikščioniškās
tiesas, tai turime tik
džiaugtis, kad krikščiony-
bės esmė yra artima vi-
soms tautoms ir kad jos
šaknys siekia kiekvieno
kilnesnio žmogaus prigim-
tį.